

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร

นางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2560

The Risk Management in Secondary Schools in Phichit Province

Miss Nairat Chaisuk

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Educational Administration

School of Educational Studies

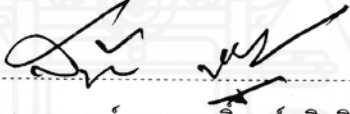
Sukhothai Thammathirat Open University

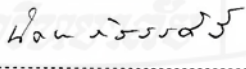
2017

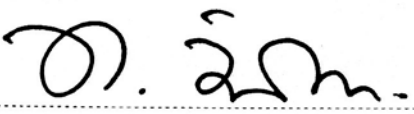
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิจิตร
ชื่อและนามสกุล นางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สฤณีพงษ์ ลิ้มปิษฐีเฐียร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2561

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สฤณีพงษ์ ลิ้มปิษฐีเฐียร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา ภััสสรศิริ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร
ผู้ศึกษา นางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข **รหัสนักศึกษา** 2572302012 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 (บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ ดร.สุชต์พงษ์ ลิ้มปิษฐีเยร
ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และ (3) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรของผู้ปฏิบัติงานสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน

กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร จำนวน 30 สถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 150 คน ครูผู้สอน จำนวน 240 คน รวมทั้งสิ้น 390 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้สถิติการทดสอบค่าที แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ (1) สภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในภาพรวมพบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยเรียงระดับที่มีความเสี่ยงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ และความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในภาพรวมไม่พบความแตกต่าง และ (3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ของผู้ปฏิบัติงานสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน ในภาพรวมพบว่าทั้ง 4 กลุ่มงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเห็นว่ามีความเสี่ยงในระดับปานกลางถึงระดับน้อย โดยเรียงระดับความเสี่ยงจากมากไปหาน้อย คือความคิดเห็นของกลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารบุคคล กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารทั่วไป ตามลำดับ

คำสำคัญ การบริหารความเสี่ยง สถานศึกษา จังหวัดพิจิตร มัธยมศึกษา

Independent Study title: The Risk Management in Secondary Schools in Phichit Province

Author: Miss Nairat Chaisuk; **ID:** 2572302012;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent Study advisor: Dr. Saritpong Limpisathian, Associate Professor;

Academic year: 2017

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the conditions of risk management in secondary schools in Phichit province; (2) to compare opinions of school administrators with opinions of teachers toward the risk management in secondary schools in Phichit province; and (3) to compare opinions of school personnel in four work sections toward the risk management in secondary schools in Phichit province.

The research sample totaling 240 school personnel in 30 secondary schools in Phichit province consisted of 150 purposively selected school administrators and 240 purposively selected teachers. The employed research instrument was a questionnaire. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, t-test with independent samples, and one-way ANOVA.

Research findings were as follows: (1) regarding the conditions of risk management in secondary schools in Phichit province as perceived by the administrators and teachers, it was found that the overall risk was at the low level in every aspect; the risks in specific aspects could be ranked based on their rating means from top to bottom as follows: the risk in the concerned laws and regulations aspect, that in the financial aspect, that in the strategy aspect, and that in the operation aspect, respectively; (2) no significant difference was found regarding comparison results of school administrators' and teachers' opinions toward the risk management in secondary schools in Phichit province; and (3) significant difference at the .05 level was found regarding comparison results of overall opinions of school personnel in four work sections toward the risk management in secondary schools in Phichit province; their overall opinions ranged from the moderate to low levels of risk and could be ranked from top to bottom based on their rating means of risk as follows: the opinion of the Academic Affairs Management Section personnel, that of the Personnel Management Section personnel, that of the Budget Management Section personnel, and that of the General Management Section personnel, respectively.

Keywords: Risk management, School, Pichit province, Secondary education

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สฤกษ์ดีพงษ์ ลิ้มปิษฐีธร อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึง ความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ นายธวัชชัย เทศขำ นายบรรจบ ภูโสดา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงศกมล พลพุกกุล นางธนพร เอมดี และนางสาวศุภวรรณ ทุนกาศ เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย รวมถึงขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ที่ให้ข้อมูลต่าง ๆ และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ที่เอื้อต่อการทำงานวิจัยทุกท่าน จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไป ด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช เพื่อนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

นัยรัตน์ ชัยสุข

สิงหาคม 2561

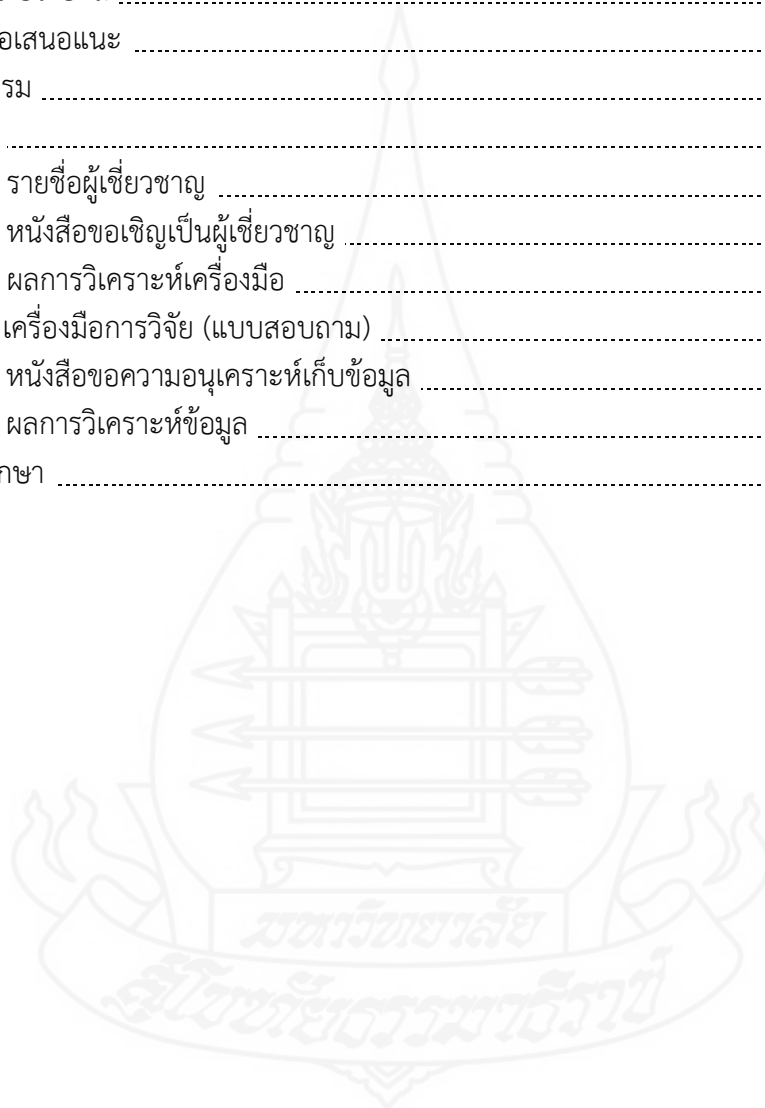

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
บริบทการบริหารงานของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง	19
การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	47
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิจิตร	48
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรของผู้บริหารสถานศึกษา กับครูผู้สอน	56
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยง ของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปการวิจัย	68
อภิปรายผล	73
ข้อเสนอแนะ	76
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	82
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	83
ข หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ	85
ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ	91
ง เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม)	94
จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล	103
ฉ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	106
ประวัติผู้ศึกษา	131

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร 43
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งที่รับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานบริหาร 47
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเสี่ยง ของการบริหารความเสี่ยงรายด้าน 48
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ด้านกลยุทธ์ 49
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ด้านการดำเนินงาน 51
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรด้านการเงิน 53
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรด้านกฎระเบียบหรือกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง 55
ตารางที่ 4.7	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน 56
ตารางที่ 4.8	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านกลยุทธ์ 57
ตารางที่ 4.9	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการดำเนินงาน 59
ตารางที่ 4.10	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการเงิน 61
ตารางที่ 4.11	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 63
ตารางที่ 4.12	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร จากผู้ปฏิบัติงานบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน 64

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของผู้ปฏิบัติงาน 4 กลุ่มงานเป็นรายคู่ ด้านกลยุทธ์	65
ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จาก 4 กลุ่มงานบริหารเป็นรายคู่ ด้านการดำเนินงาน	66
ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จาก 4 กลุ่มงานบริหารเป็นรายคู่ ด้านการเงิน	66
ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จาก 4 กลุ่มงานบริหารเป็นรายคู่ ด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	67

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	7
ภาพที่ 2.1 การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO	26

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหลายเหตุการณ์เป็นภาวะที่คาดเดาได้ยาก เนื่องจากสาเหตุปัจจัยหลายประการ เช่น ความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจากการคิดค้นและผลิตนวัตกรรมใหม่ ๆ ของมนุษย์ กระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลกระทบต่อพลเมืองโลกอย่างไร้พรมแดน และภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมบนโลก อันเนื่องจากการบริโภคและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร้ขีดจำกัด ปัจจัยเหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบในการบริหารจัดการขององค์กร ทั้งในผลบวกและผลลบซึ่งผลลบที่เกิดขึ้นถือเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อโอกาสในการดำเนินภารกิจขององค์กร ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์หรือตามแผนที่จะพัฒนาองค์กรได้ ซึ่งสถานการณ์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางด้านเศรษฐกิจ ที่กลายเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหา ความรุนแรง การเอาเปรียบ ส่วนทางด้านสังคม เป็นสังคมแห่งการแข่งขัน มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แต่ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลับเสื่อมถอยลง มีการแพร่กระจายของสารเสพติด สภาพที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นภัยคุกคามที่มีผลต่อความปลอดภัยของเด็กและเยาวชน การดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันจึงอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยในชีวิตและขาดการดูแลอย่างแท้จริง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งต้องคุ้มครอง พัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาค ทั้งหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบัน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานโดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาและกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งในรอบ 5 ปี จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีการประกันคุณภาพตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปัจจัยที่จะทำให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพได้แก่ ทรัพยากรบุคคลระบบฐานข้อมูลการบริหารความเสี่ยงการบริหารการเปลี่ยนแปลงฯ เพื่อสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดโดยใช้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 บัญญัติว่า “การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน มีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน การปรับปรุงคุณภาพการให้บริการจึงเป็นแนวทางที่จำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติราชการ การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผล การปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ”

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 12 กำหนดว่าเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ก.พ.ร. อาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการกำกับการปฏิบัติราชการ โดยวิธีการจัดทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร หรือโดยวิธีการอื่นใด เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ และมาตรา 45 กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีคณะผู้ประเมินอิสระดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการ ความคุ้มค่าในภารกิจ ทั้งนี้ตามเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่ก.พ.ร.กำหนด และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544 ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐ ใช้การบริหารความเสี่ยงเป็นแนวทางและหลักปฏิบัติในการจัดวางระบบมาตรฐานการควบคุมภายใน

การบริหารความเสี่ยง นับเป็นเครื่องมือสำคัญและมีประโยชน์ในการบริหารจัดการองค์กร ให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ด้วยการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมทั้งกระบวนการต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่ก่อให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ หรือควบคุมได้อย่างเป็นระบบทั่วทั้งองค์กร ซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานราชการได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้กำหนดให้หน่วยงานราชการต่างๆ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามแผนยุทธศาสตร์อันเป็นกลไกในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานราชการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ (นฤมล สอาดโฉม, 2550, น. 4) อีกทั้งสอดคล้องกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบควบคุมภายใน รวมไปถึงสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล สถานศึกษาทุกแห่งจึงจำเป็นต้องจัดทำการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาทุกระดับ เพื่อลดมูลเหตุที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่ยอมรับ ควบคุม ประเมินและตรวจสอบได้อย่างมีระบบโดยคำนึงถึงการบรรลุ

เป้าหมายตามภารกิจหลักของสถานศึกษาและเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของต้นสังกัด (นฤมล บินหะยีอาวัง, 2553, น. 4)

ในการบริหารความเสี่ยง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดความเสี่ยงให้ควบคุมความเสี่ยงทุกประเภทโดยจำแนกไว้ 4 ประเภท คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงินและความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ นอกจากนี้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้เลือกระดับความสำเร็จของการจัดระบบบริหารความเสี่ยงเป็นหัวข้อการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่ 17 ที่หน่วยงานในสังกัดต้องดำเนินงาน และได้ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบควบคุมภายใน อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะมีนโยบายแจ้งให้สถานศึกษาปฏิบัติการจัดการบริหารความเสี่ยงแล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบว่ามีการบริหารความเสี่ยงเพียงบางส่วนบางสถานศึกษาไม่ได้จัดทำการบริหารความเสี่ยงและบางสถานศึกษามีการจัดทำการบริหารความเสี่ยงแต่ไม่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาทั้งหมด

การนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในสถานศึกษาจะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการของสถานศึกษาจะมีการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นการทำนายอนาคตอย่างมีเหตุผล มีหลักการและหาทางลดหรือป้องกันความเสี่ยงมาช่วยเสริมร่วมกับการทำงานจะช่วยให้ภาระงานที่ปฏิบัติการอยู่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และป้องกันโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับสถานศึกษาแต่เป็นกิจกรรมที่ต้องดำเนินการอยู่แล้วหลายเรื่อง เช่น ความปลอดภัยของครูและนักเรียน การควบคุมภาวะโภชนาการ การควบคุมอัคคีภัย ระบบประกันสุขภาพ เป็นต้น เพียงแต่สถานศึกษายังไม่ได้นำมาจัดระบบเชื่อมโยงประสานกิจกรรมบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั้งระบบ (Risk Management System) (ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, น. 3)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการที่แจ้งให้สถานศึกษาปฏิบัติการจัดการบริหารความเสี่ยงอาศัยอำนาจตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 คือการตรวจราชการแบบบริหารความเสี่ยง และปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบการควบคุมภายในแล้วก็ตาม ยังพบว่ามีการบริหารความเสี่ยงบางส่วน สถานศึกษาบางแห่งไม่ได้จัดทำการบริหารความเสี่ยง บางสถานศึกษามีการจัดทำแต่ไม่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาทั้งหมด ทั้งนี้หากสถานศึกษาไม่ดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมงานในสถานศึกษาก็จะทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุพันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษาได้ จากปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการลดมูลเหตุแต่ละโอกาสที่สถานศึกษาจะเกิดความเสี่ยงในระดับความเสี่ยงและขนาดความเสี่ยง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สถานศึกษายอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักของสถานศึกษาและเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของต้นสังกัด (เจริญ ศรีแสนปาง, 2556, น. 7)

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่สถานศึกษาจะนำหลักการของการบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการวางแผนควบคุมกับการบริหารและดำเนินงานได้เหมาะสม บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ถึงแม้หลักการบริหารความเสี่ยงจะไม่ใช่วิธีการในการสร้างสภาวะแวดล้อมให้ปราศจากความเสี่ยง แต่เป็นการทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายในสภาวะแวดล้อมที่มีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของหน่วยงาน เพื่อสร้างหรือเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียแม้จะมีความไม่แน่นอนที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน มูลค่าจะเกิดขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการตัดสินใจและกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงาน ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนวิจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา วิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีของนักการศึกษา มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยสภาพการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยมุ่งเน้นภารกิจหลักของสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ซึ่งในปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อที่จะทำให้ทราบว่าสถานศึกษาจะเผชิญกับความเสี่ยงในด้านใด และจะหาแนวทางป้องกันอย่างไรเพื่อให้ความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นมีผลกระทบน้อยที่สุด หลักการในการบริหารความเสี่ยงไม่ได้เป็นแนวทางในการสร้างสภาวะแวดล้อมที่ปราศจากความเสี่ยง แต่เป็นการทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะแวดล้อมที่มีความเสี่ยง และให้สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ ซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน (สมศ.) ได้กำหนดมาตรฐานตัวบ่งชี้ในด้านการบริหารความเสี่ยงไว้ใน การประเมินคุณภาพรอบสี่ใน ตัวบ่งชี้ที่ 11 ที่สถานศึกษามีผลการบริหารความเสี่ยงจากกระบวนการประเมินสถานการณ์ จัดลำดับความสำคัญ จัดลำดับการควบคุม ติดตาม ป้องกัน ฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขความเสี่ยง ส่งผลให้ลดสาเหตุและโอกาส ที่จะเกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน ชื่อเสียงและสังคม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน, 2559) ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สถานศึกษาต้องนำมาใช้ในการบริหารและจัดการ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในอันที่จะหาวิธีการที่ดีที่สุด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพื่อลดความเสียหายให้น้อยที่สุด จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงในสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรของผู้ปฏิบัติงานสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน

3. สมมุติฐานการวิจัย

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งตามลักษณะของการบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน มีสมมุติฐานการวิจัยดังนี้

- 3.1 สภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน
- 3.2 สภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน แตกต่างกัน

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,013 คน จากจำนวน 30 สถานศึกษา

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยข้าราชการครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร โดยวิธีการเจาะจง จำนวน 390 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับการมอบหมายจำนวน 4 คน รวมเป็น 150 คน

2) กลุ่มครูผู้สอน ได้จากครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน 4 กลุ่มงานของสถานศึกษา คือ กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณ กลุ่มงานบริหารบุคคล และกลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานละ 2 คน รวมเป็น 240 คน

4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย คือ

4.2.1 ตัวแปรต้น คือ การบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน คือ

- 1) กลุ่มงานบริหารงานวิชาการ
- 2) กลุ่มงานบริหารงบประมาณ

3) กลุ่มงานบริหารบุคคล

4) กลุ่มงานบริหารทั่วไป

4.2.2 ตัวแปรตาม คือสภาพการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk)

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)

4) ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk

หรือ Event Risk

4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

4.3.1 ศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร

4.3.2 นำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในด้านการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิด การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร มีกรอบแนวคิดตามมาตรฐานการบริหารความเสี่ยง COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission)

5.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์แผนดำเนินงานที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกอันส่งผลกระทบต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ของสถานศึกษา

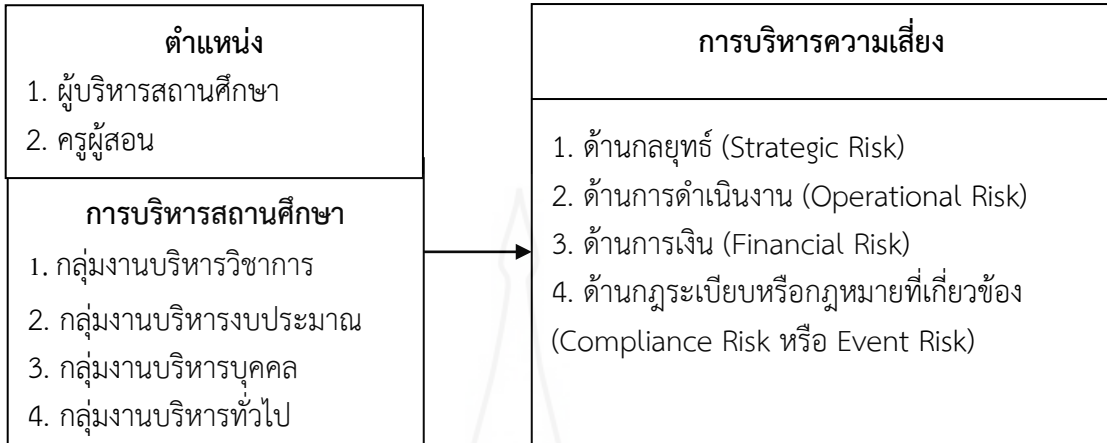
5.2 ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุกๆ ขั้นตอน จากการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

5.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน การใช้งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

5.4 ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk หรือ Event Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา 4 กลุ่มงานบริหารของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร

6.2 ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่สอนอยู่ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาศึกษาในจังหวัดพิจิตร

6.3 การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการดำเนินงานขององค์กรที่เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้องค์กรลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสียหายและขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

6.3.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์แผนดำเนินงานที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกอันส่งผลกระทบต่อ การบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายหรือสถานะของสถานศึกษา

1) **กลยุทธ์** หมายถึง การเลือกวิธีการทำงานอย่างมีทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ประสบความสำเร็จ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2) **วิสัยทัศน์** หมายถึง การกำหนดเป้าหมายขององค์กรในช่วงเวลาระยะกลางถึงระยะยาว (ประมาณ 3-5 ปี)

3) *พันธกิจ* หมายถึงการกำหนดความมุ่งหมายพื้นฐานในการจัดตั้งของสถานศึกษา ที่จะดำเนินการในระยะยาว หรือเป็นขอบเขตในการดำเนินงาน ของสถานศึกษา

4) *โครงการ* หมายถึง แผนการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่จะนำไปปฏิบัติได้โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีระยะเวลาเริ่มต้น มีระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด หมายถึง

6.3.2 ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) หมายถึง การปฏิบัติงานต่างๆ ขั้นตอน โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรในการปฏิบัติงาน จากการบริหารงานสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารงานทั่วไป

1) *การปฏิบัติงาน* หมายถึง การที่บุคคลปฏิบัติงานเพื่อภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จ

2) *กระบวนการทำงาน* หมายถึง ขั้นตอนหรือวิธีการที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

3) *อุปกรณ์* หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ที่นำมาใช้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดเวลาและแรงงาน

4) *เทคโนโลยีสารสนเทศ* หมายถึง การใช้เทคโนโลยีที่ใช้จัดการสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การรวบรวมการจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างรายงาน และการสื่อสารข้อมูล

5) *บุคลากร* หมายถึงบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กร หรือผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

6.3.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) หมายถึง การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ทำให้วงเงินงบประมาณในการจัดสรรไม่เพียงพอ

1) *การเบิกจ่ายงบประมาณ* หมายถึง การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังและตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

2) *การบริหารงบประมาณ* หมายถึง การวางแผนการใช้งบประมาณและสินทรัพย์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการและกิจกรรม

3) *การจัดซื้อจัดจ้าง* หมายถึง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างมีระเบียบแบบแผน

6.3.4 ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk หรือ Event Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

1) *กฎหมาย* หมายถึง คำสั่งหรือข้อบังคับของรัฐ ซึ่งบัญญัติขึ้นเพื่อใช้ควบคุมความประพฤติของบุคคลซึ่งอยู่ในรัฐหรือในประเทศของตน หากผู้ใดฝ่าฝืนไม่ประพฤติปฏิบัติตาม ก็จะมี ความผิดและถูกลงโทษ หรือได้รับผลเสียหายนั้นด้วย

2) *ระเบียบ* หมายถึง แบบแผน กฎเกณฑ์ ที่กำหนดไว้เป็นแนวประพฤติปฏิบัติ

3) *ข้อบังคับ* หมายถึง บทบัญญัติที่กำหนดขึ้นไว้เป็นระเบียบในการ ปฏิบัติหรือ ดำเนินการตามกฎหมาย

6.4 การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือโรงเรียน เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะเป็นหน้าที่ของ สถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เรียน การบริหารงานวิชาการประกอบด้วย งานหลายอย่าง สิ่งสำคัญของงานด้านวิชาการ คือ หลักสูตรเป็นตัวกำกับงานด้านวิชาการ ขึ้นอยู่กับ ความสามารถของผู้นำ ในการนำไปใช้ในแต่ละสถานศึกษาจึงแตกต่างกันไป การจัดโปรแกรมการศึกษา จึงขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งผู้เรียนด้วย

6.5 การบริหารงบประมาณ หมายถึง การวางแผนการใช้งบประมาณและทรัพยากรให้ บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการและกิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามความต้องการ ของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตามขอบข่ายการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

6.6 การบริหารบุคคล หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในการทำงานให้สามารถ ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนอง ภารกิจของสถานศึกษา เป็นการดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิด ความคล่องตัว อีสรระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.7 การบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลัก ในการประสานงานส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษา ทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาให้ใช้มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารความเสี่ยงตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอนมีข้อมูลที่ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหาร ความเสี่ยงและการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น สามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการ อย่างทันเวลาและเหมาะสม ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการแลกระบวนการบริหารความเสี่ยง นอกจากนั้นยังทำให้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงทำให้สามารถทำ หน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นและรับมือกับ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต และทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นไปตามระดับ ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจเพื่อ ตอบสนองต่อความเสี่ยงได้ดีขึ้น

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาค้นคว้าในเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด เนื้อหาหลักการจากเอกสาร หนังสือ บทความ และงานวิจัยต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัย เรื่องสภาพการบริหารความเสี่ยง โดยมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. บริบทการบริหารงานของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
 - 1.1 การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (จังหวัดพิจิตร)
 - 1.2 การบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
 2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
 - 2.1 ความหมายของความเสี่ยง
 - 2.2 การบริหารความเสี่ยง
 - 2.3 ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง
 - 2.4 ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง
 - 2.5 การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission)
3. การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
 - 3.1 ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา
 - 3.2 การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาและแนวทางแก้ไข
 - 3.3 ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. บริบทการบริหารงานของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1.1 การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (จังหวัด พิจิตร)

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาที่ต่อยอดจากระดับประถมศึกษา ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด ในตน มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไป และการดำรงชีวิตในอนาคต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 41 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา จึงกำหนดนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ดังนี้

1. พัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ให้ผู้เรียน มีความรู้และทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่าน เขียน และการคิด เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่ การศึกษาระดับสูงและโลกของการทำงาน
2. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตรและการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
3. สร้างความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษามี ความสามารถในการบริหารจัดการและเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สร้างความมั่นใจและไว้วางใจ ส่งเสริมที่รับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ที่สอดคล้องกับวิชาชีพ
4. สร้างระบบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 เป็นองค์กรคุณภาพ ที่แข็งแกร่ง และมีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการที่ดี มีความสามารถ รับผิดชอบการจัดการศึกษาที่มี คุณภาพและมาตรฐานได้เป็นอย่างดี
5. ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในสังกัดให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีแรงบันดาลใจ และมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาที่ชัดเจน เป็นสถานศึกษาคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่สามารถ จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล
6. สร้างระบบการควบคุมการจัดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีข้อมูล สารสนเทศ และข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนอย่างพร้อมบริบูรณ์ และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล อย่างเป็นรูปธรรม
7. ส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของสถานศึกษา เพื่อการบริการที่ดีเป็นแบบร่วมคิด ร่วมทำ เน้นการเป็นส่วนร่วมและประสานงาน สามารถใช้เครือข่ายการพัฒนาการศึกษา ระหว่าง สถานศึกษากับสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ กลุ่มบุคคล องค์กรเอกชน และ องค์กรสังคมศึกษา

8. สนับสนุนให้การบริหารงานบุคคลที่มุ่งเน้นความถูกต้อง เหมาะสม เป็นธรรม ปราศจากคอร์รัปชันให้เป็นปัจจัยหนุนในการเสริมสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพ ขวัญละกำลังใจ สร้างภาวะจูงใจ แรงบันดาลใจและความรับผิดชอบในความสำเร็จตามภาวะหน้าที่

เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 41 พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศและโลก สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ผลผลิตและจุดเน้นการพัฒนา ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 41 มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย

2. พันธกิจ

2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนระดับมัศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

2.3 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา

3. เป้าประสงค์

เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 41 มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 จึงกำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้

3.1 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกคนมีพัฒนาการตามช่วงวัยและมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาให้เป็นคนดี มีอาชีพ เรียนรู้ตลอดชีวิต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

3.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกคนได้รับโอกาสในการเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีคุณภาพ ทั่วถึงและเสมอภาค

3.3 ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีทักษะที่เหมาะสม และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

3.4 สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 และสถานศึกษาในสังกัดมีประสิทธิภาพ เป็นกลไกขับเคลื่อนการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

3.5 สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 บูรณาการการทำงาน เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมกระจายงานและความรับผิดชอบต่อส่วสหวิทยาเขตและสถานศึกษา

4. กลยุทธ์

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 จึงกำหนดกลยุทธ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 4 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาทุกระดับชั้นทุกคน

กลยุทธ์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้ทั่วถึง
ครอบคลุมผู้เรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการผลผลิตสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 มี 5 ผลผลิต ได้แก่

1. ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. เด็กพิการเรียนร่วม ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและพัฒนา
สมรรถภาพ
4. เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
5. ผู้มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ

โดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 กำกับ ติดตาม ประสาน
ส่งเสริมและนิเทศการจัดการศึกษา เพื่อให้ภารกิจดังกล่าวสามารถตอบสนองสภาพปัญหาและรองรับการ
ขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย

จุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 กำหนดจุดเน้นการดำเนินงานใน
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จุดเน้นด้านผู้เรียน

1.1 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากล ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนกลุ่มสาระ หลักสูงขึ้นไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

1.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักสามัคคี ปรองดอง สมานฉันท์ รัก
ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ภูมิใจในความเป็นไทย ห่างไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะและทักษะทางสังคมที่
เหมาะสม เป็นคนดี มีอาชีพ และเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.3 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็ม
ศักยภาพเป็นรายบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

ส่วนที่ 2 จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และสมรรถนะผ่านการปฏิบัติจริงและ
การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

2.2 พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถในการบริหารงานทุก
ด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นมืออาชีพได้รับการยกย่องเชิดชู
เกียรติอย่างเหมาะสมและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.4 การสรรหาบรรจุแต่งตั้ง การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ชุมชน และสังคม

ส่วนที่ 3 จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 และสถานศึกษาในสังกัด บริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 และสถานศึกษาในสังกัด บริหารจัดการการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถบูรณาการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

จุดเน้นการพัฒนาเร่งด่วน

เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย มีค่าการพัฒนาสูงขึ้นอย่างชัดเจนรวดเร็ว ภายใน 1 ปี จึงกำหนดจุดเน้นการพัฒนาเร่งด่วนไว้ดังนี้

“พัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีอาชีพ เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามุ่งบูรณาการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (แผนปฏิบัติการประจำปีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41, 2559)

1.2 การบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลัง และมีประสิทธิภาพจำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายการมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาดังปรากฏในบัญญัติมาตรา 39 ที่ว่า

“มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง”

การกระจายอำนาจดังกล่าวจะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ ในการบริหารจัดการ เป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากแนวคิดดังกล่าวเพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ และมีความเข้มแข็ง รัฐจึงให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล โดยได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในมาตรา 35 ดังนี้

“มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34(2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล เมื่อมีการยุบเลิกสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ความเป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลง”

เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาสอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว
กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขึ้นโดยกำหนด
ขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

1.2.1 การบริหารวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการ
บริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ
คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม
จากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการ
จัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัด
ปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว
รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
- (2) เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและ
มีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนา
ตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
- (3) เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัด
ปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึด
ผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
- (4) เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

2) ขอบข่าย/ภารกิจ

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- (4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- (7) การนิเทศการศึกษา
- (8) การแนะแนวการศึกษา
- (9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- (10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- (11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- (12) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร
หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.2.2 การบริหารงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ
คล่องตัว โปร่งใส
- (2) ตรวจสอบได้
- (3) เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
- (4) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอ
และมีประสิทธิภาพ

2) ขอบข่าย/ภารกิจ

- (1) การจัดทำและเสนอของงบประมาณ
 - (1.1) การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา
 - (1.2) การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา
 - (1.3) การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของงบประมาณ
- (2) การจัดสรรงบประมาณ
 - (2.1) การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา
 - (2.2) การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
 - (2.3) การโอนเงินงบประมาณ
- (3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการ
ดำเนินงาน
 - (3.1) การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
 - (3.2) การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
- (4) การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - (4.1) การจัดการทรัพยากร
 - (4.2) การระดมทรัพยากร
 - (4.3) การจัดหารายได้และผลประโยชน์
 - (4.4) กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - (4.5) กองสวัสดิการเพื่อการศึกษา
- (5) การบริหารการเงิน
 - (5.1) การเบิกเงินจากคลัง
 - (5.2) การรับเงิน
 - (5.3) การเก็บรักษาเงิน
 - (5.4) การจ่ายเงิน

- (5.5) การนำส่งเงิน
- (5.6) การกักเงินไว้เบิกเหลือในปี
- (6) การบริหารบัญชี
 - (6.1) การจัดทำบัญชีการเงิน
 - (6.2) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
 - (6.3) การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
- (7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
 - (7.1) การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
 - (7.2) การจัดหาพัสดุ
 - (7.3) การกำหนดแบบรูปราคาหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อ
 - (7.4) การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

จัดจ้าง

1.2.3 การบริหารบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีสรระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
- (2) เพื่อส่งเสริมบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
- (3) เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
- (4) เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) ขอบข่าย/ภารกิจ

- (1) การวางแผนอัตรากำลัง
- (2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
- (3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
- (4) วินัยและการรักษาวินัย
- (5) การออกจากราชการ

1.2.4 การบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวก ความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(2) เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุน

(3) การจัดการศึกษา

2) ขอบข่าย/ภารกิจ

(1) การดำเนินงานธุรการ

(2) งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(3) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

(4) การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

(5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

(6) งานเทคโนโลยีและสารสนเทศ

(7) การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการ

บริหารทั่วไป

(8) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

(9) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

(10) การรับนักเรียน

(11) การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ

และตามอัธยาศัย

(12) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

2.1 ความหมายของความเสี่ยง

ความเสี่ยง คือ โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตและมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติงาน การเงินและการปฏิบัติตามกฎหมาย

จากการศึกษาแนวความคิดและนิยามของนักวิชาการซึ่งมีผู้ให้ความหมายของความเสี่ยงดังต่อไปนี้

ธนรัตน์ แต่วัฒนา (2550) ให้นิยามว่าความเสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง หรือความไม่แน่นอน มีโอกาสที่จะประสบกับความสูญเสียหรือสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ ภัยธรรมชาติ การทุจริต การลักขโมย ความเสียหายของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การถูกดำเนินการทางกฎหมาย การบาดเจ็บ ความเสียหาย เหตุร้าย สูญเสียชื่อเสียง ภาพลักษณ์ขององค์กร และบุคลากร เกิดความไม่แน่นอน การไม่พิทักษ์สิทธิ หรือ ศักดิ์ศรี หรือเกิดความสูญเสียจนต้องมีการชดเชยค่าเสียหาย โอกาสที่บางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของสิ่งที่เป็นอันตรายหรือคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมต่อกิจกรรมทางธุรกิจหรือแผนการต่างๆ ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคต และอาจส่งผลในด้านลบที่ไม่ต้องการ ดังนั้นการตัดสินใจกระทำใดๆ โดยไม่มีข้อมูล หรือไม่มีการวางแผนใดๆ จึงสามารถกล่าวได้ว่าเป็นการเสี่ยงตัดสินใจในสภาวะของความเสี่ยง (สำนักงาน ก.พ.ร., มปท. 2552, น. 37)

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ / การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและส่งกระทบ หรือสร้างความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/โครงการที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการ (สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2557, น. 1)

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบ ทั้งทางบวกและทางลบ หากเป็นทางลบจะก่อให้เกิดความผิดพลาดความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้การดำเนินงานขององค์กรไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องพิจารณาโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์และผลกระทบ (Impact) ที่จะได้รับ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น. 3)

ความเสี่ยง คือ เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสี่ยงหรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทั้งในระดับประเทศ ระดับองค์กร หรือหน่วยงานนั้น ๆ (จร สุนทรายุธ อัจฉิงใน เขียวรัตน์ ไชยโรจน์, 2556, น. 15)

ความเสี่ยง คือเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคต และอาจส่งผลในด้านลบที่ไม่ต้องการ ดังนั้นการตัดสินใจกระทำใด ๆ โดยไม่มีข้อมูลหรือไม่มีวางแผนใด ๆ จึงสามารถกล่าวได้ว่าเป็นการเสี่ยงตัดสินใจในสถานะเสี่ยง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ 2552, น. 37)

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่เป็นส่วนผสม อันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ที่มีแฝงแทรกอยู่ในทุก ๆ กิจกรรมการดำเนินงาน และเป็นองค์ประกอบสำคัญ ของทุก ๆ การตัดสินใจของฝ่ายจัดการที่อาจส่งผลลัพธ์สุดท้ายออกมาในทางลบ ซึ่งหมายถึงโอกาส ที่องค์การจะประสบผลขาดทุนหรือการดำเนินงานล้มเหลว หรือในทางบวกซึ่งหมายถึงความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การที่วางไว้ (เจริญ เจษฎาวุธ, 2550, น. 2)

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในอนาคต และอาจมีผลในด้านลบที่ไม่ต้องการ การตัดสินใจใดๆโดยไม่มีข้อมูล หรือการวางแผนจึงเป็น การตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยง (อริย ไสทธิพันธุ์, 2559)

2.2 การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง คือ กระบวนการดำเนินงานขององค์กรที่เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้องค์กรลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสียหายและขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ

จากการศึกษาแนวความคิดและนิยามของนักวิชาการซึ่งมีผู้ให้ความหมายของความเสียดังต่อไปนี้

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ โดยลดมูลเหตุแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของหน่วยงานเป็นสำคัญ (สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2557, น. 1)

การบริหารความเสี่ยง คือ วิธีการบริหารจัดการที่เป็นไปเพื่อการคาดการณ์และลดผลเสียของความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ โดยมีประสิทธิภาพมากขึ้น การบริหารความเสี่ยงในองค์กรถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการบริหารทั่วไป การบริหารจัดการองค์กรจึงอาจแบ่งออกได้เป็นสามส่วนใหญ่ๆ คือ การจัดการทางกลยุทธ์ การจัดการทางการดำเนินงาน การจัดการด้านความเสี่ยง (นฤมล สอาดโฉม, 2550)

ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, น. 25) การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การจัดการกระบวนการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายโดยมีการวางแผน วิเคราะห์ กำกับ พัฒนาทางเลือกในการบริหารความเสี่ยง ตรวจสอบติดตามและควบคุมให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยจำแนกได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : SR)
2. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : FR)
3. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk : OR)

4. ความเสี่ยงทางด้านกฎหมาย และข้อกำหนดผูกพันองค์กร (Compliance Risk : CR) ปัจจัยความเสี่ยง (Risk Factor)

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงหรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธีดังนี้

1. การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเนื่องจากไม่คุ้มค่า ในการจัดการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง

2. การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

3. การกระจายความเสี่ยง หรือการโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป

4) เลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก และหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมนั้น

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2550) กล่าวถึงการบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในองค์กรเพื่อช่วยใน การกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้ สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ องค์กรกำหนด เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ทั้งในรูปของ ตัวเงิน ชื่อเสียง และการฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประสิทธิภาพ หรือความคุ้มค่า สามารถตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์เป็นสำคัญ สามารถปฏิบัติตามขั้นตอน โดยการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กร อาจมีการออก หนังสือที่จะกำหนดเป็นนโยบาย การค้นหาความเสี่ยงและระบุความเสี่ยง ต้องอาศัยการศึกษา ร่วมกันของคนในองค์กร มีตัวแทนของแต่ละฝ่าย มาประชุม พิจารณาความเสี่ยงในองค์กร การ ประเมินความเสี่ยง เพราะบางสิ่งที่มองข้ามอาจจะเป็นการสูญเสียอย่างคาดไม่ถึง และวิธีการจัดการกับความเสี่ยงที่สามารถเลือกวิธีการให้เหมาะสมสอดคล้องกับ วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมขององค์กร การประเมินผลการทำงานกับดูแล เป็นหน้าที่ของผู้บริหารหรือคณะกรรมการการท างานที่ จัดตั้งขึ้น เพื่อนำหลักฐานมาอ้างอิง เก็บข้อมูลไว้ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง

กัญชลิ จ่านวงศ์ (2551) ได้ให้ความหมายของการบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง เป็นกระบวนการใช้ปัจจัยควบคุมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดโอกาสที่อาจทำให้สถานศึกษาเกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาเกิดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตและมีผลต่อการปฏิบัติงานของครูน้อยที่สุด

อนุศักดิ์ ฉันทไพศาล (2558) ได้ให้ความหมายของการจัดการความเสี่ยง หมายถึง การระบุ จำแนก การประเมิน และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ตามด้วยการประสานงาน การประยุกต์ใช้อย่างประหยัดของทรัพยากรเพื่อลดการตรวจสอบ การควบคุมความน่าจะเป็นและหรือผลกระทบของเหตุการณ์ที่ไม่ดีหรือเพื่อเพิ่มความตระหนักของโอกาส

2.3 ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง

ผู้บริหารส่วนใหญ่ในปัจจุบันยอมรับว่าเหตุผลเบื้องต้นที่สนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยงในองค์กรคือ ความไม่แน่นอนหลายประการที่อาจเกิดขึ้นและกระทบต่อองค์กร ทำให้ต้องมีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร ซึ่งถือว่ามีผลสำคัญเป็นอย่างมาก โดยมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงไว้ดังนี้

ปิยะรัตน์ เสนีย์ชัย (2554) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงไว้ดังนี้ ในการบริหารจัดการทั่วไป จะต้องดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะที่ จะเกี่ยวข้องกับการควบคุม เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์นั้น จะต้องเน้นคือการตรวจสอบ และ ควบคุมภายใน การควบคุมภายใน การบริหารจัดการความเสี่ยง วัตถุประสงค์หลักของการ บริหารองค์การที่ดี คือการติดตาม กำกับ ควบคุม และดูแลให้มีการจัดกระบวนการเพื่อใช้ ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมายคุ้มค่าและประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ มีส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นสิ่งที่เป็นรากฐานที่จะช่วยให้มีการกำกับดูแลองค์การที่ดีนั้นประกอบด้วย

1. การควบคุมภายใน คือกระบวนการปฏิบัติงานที่ฝ่ายบริหารงานบุคคลขององค์การ จัดให้มี ขึ้นเพื่อสามารถมั่นใจได้อย่างสมเหตุสมผลว่าหากได้มีการปฏิบัติตามกระบวนการเหล่านี้แล้วจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ขององค์การได้แก่

1.1 ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

1.2 ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน

1.3 การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดวัตถุประสงค์ผู้บริหารจะต้องกำหนดวิธีการทำงานไปสู่วัตถุประสงค์นั้น และ ในขณะเดียวกันต้องควบคุมการปฏิบัติงานต่างๆ ในองค์การให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารความเสี่ยง คือ กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ การบริหาร ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์การเพื่อช่วยกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงานโดย กระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และ ย่อมมีผลกระทบต่อองค์การและสามารถจัดการ ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

3. การตรวจสอบภายใน การตรวจสอบภายในมีบทบาทที่ทำให้มั่นใจ ว่ามีการควบคุมที่เหมาะสม และการควบคุมเหล่านั้นได้รับการปฏิบัติตามภายในองค์การ ตลอดจน มีการนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาปรับใช้อย่างเหมาะสม จนช่วยถ่วงดุลอำนาจไม่ให้เกิดการใช้ อำนาจในทางที่ผิด การตรวจสอบภายในถือว่าเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้เกิดการควบคุม ภายในและการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมเพราะบางครั้งผู้ปฏิบัติงานมักคิดว่าแค่นี้ก็พอแล้ว แต่ผู้ ตรวจสอบภายในก็จะมีวิธีการทดสอบว่าการควบคุมที่ปฏิบัติกันดีพอจริงหรือไม่ หรือบางครั้งอาจมีการปฏิบัติกันมานาน แม้ว่าจะมีความชำนาญ แต่ก็อาจทำให้ประมาทโดยละเลยบางจุดที่จะต้องควบคุม

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีเยลา (2553-2556) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง คือการบริหารงานในปัจจุบันต้องยอมรับว่า เหตุผลเบื้องต้นที่สนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยงในองค์กร ก็คือ การที่ทุกองค์กรต้องพยายามสร้าง หรือเพิ่มพูนค่าให้กับผู้มีส่วนได้เสีย แม้ว่าความไม่แน่นอนหลายประการ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน มูลค่าขององค์กรจะเกิดขึ้นเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการตัดสินใจ และการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานในองค์กร นั้นๆ ซึ่งความไม่แน่นอนของการดำเนินงานในองค์กร เป็นเสมือนดาบสองคม คืออาจก่อให้เกิดผลลัพธ์ในทางบวกถือว่าการให้โอกาสแก่องค์กร หรืออาจก่อให้เกิดทางลบ ซึ่งถือว่าเป็นความเสี่ยง ดังนั้นผู้บริหารจะต้องใช้โอกาสให้เป็นประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์องค์กร หรือกำหนดระดับความเสี่ยงที่เหมาะสมที่องค์กรสามารถยอมรับได้

2.4 ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้นและทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย และสร้างความมั่นใจในการรายงานและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ดังนั้นการบริหารความเสี่ยง จึงมีประโยชน์หลายประการ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงาน และวิชาการไว้ดังนี้

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) (2560) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงได้ดังนี้

1. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้คณะทำงานบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยงที่ตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
3. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล
4. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร
5. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การ

ตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

6. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน

สำนักบริหารงานพาณิชย์ภูมิภาค (2553) ได้กล่าวถึงประโยชน์จากการบริหารความเสี่ยง ไว้ดังนี้

1. เป็นการสร้างฐานข้อมูลความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยง เป็นการดำเนินการซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร

2. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่าง ๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้พนักงานภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงที่มีเหตุทั้งจากปัจจัยภายในองค์กร และจากปัจจัยภายนอกองค์กร

3. เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงาน และการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร

4. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

5. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง

สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2550) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา และเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารในด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม ควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน

2. ระบบบริหารจัดการความเสี่ยงและการวางระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะเป็นส่วนหนึ่งของการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) ซึ่งจะทำให้องค์กรก้าวไปสู่ความเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว

3. การบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร เป็นกระบวนการที่บุคลากรทั่วทั้งองค์กร ได้มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ ชั่งและประเมินความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการ/วิธีการจัดการความเสี่ยง

4. เป็นฐานข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร เพื่อการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการความเสี่ยงและการวางระบบควบคุมภายในองค์กร

อัสนา ศรีประเสริฐ (2553) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงไว้ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงเป็นการดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์หรือภารกิจหลักขององค์กร จึงต้องมีการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งถือเป็นการสร้างฐานข้อมูลที่มี ประโยชน์ ต่อผู้บริหารเพื่อใช้ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ

2. ช่วยให้พนักงานทุกระดับภายในองค์กร มีความเข้าใจในภารกิจหลักขององค์กรที่จะ ส่งผลต่อความสำเร็จตามเป้าหมาย รวมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อ ความสำเร็จขององค์กร

3. เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริหารว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจะ ได้รับ การจัดการด้วยวิธีการที่เหมาะสมและทันเวลา นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ วางแผน ควบคุมและติดตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร รวมทั้ง เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร

4. ช่วยให้เกิดรูปแบบของการพัฒนาองค์กรที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยผู้บริหารจะ มี ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ขององค์กรและการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน

5. ช่วยให้การบริหารและการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม และมี ประสิทธิภาพ โดยได้พิจารณาถึงระดับความเสี่ยงและการกำหนดมาตรการบริหารความเสี่ยงในแต่ละ กิจกรรมอย่างเหมาะสม

6. การบริหารความเสี่ยงถือเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้เกิดการกำกับดูแล กิจการ ที่ดีเพื่อนำไปสู่การมีประสิทธิภาพ

2.5 การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission)

ภาพที่ 2.1 การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO

ที่มา: <http://ermthailand.blogspot.com/p/erm-coso.html>.

สถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2555) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมา และองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงของ COSO ไว้ดังนี้

ที่มาของ COSO เริ่มจากเหตุการณ์วิกฤตทางการเมืองและเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ปี 1970 – 1977 สหรัฐอเมริกาได้ประกาศกฎหมายแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความไม่สุจริตในการให้สินบน ชาวต่างชาติ (the 1977 Foreign Corrupt Practices Act-FCPA) ซึ่งมีการกำหนดเรื่องการควบคุม ภายใน ซึ่งเป็นสาระสำคัญในประกาศดังกล่าว

ปี 1985 (ตุลาคม) ได้จัดตั้งองค์กรอิสระคือคณะกรรมการ การเพื่อรายงานการทุจริต แห่งชาติ (National Commission on Fraudulent Financial reporting หรือ Tread way)

ปี 1987 คณะกรรมการเพื่อการรายงานการทุจริตแห่งชาติได้รับการสนับสนุนจาก คณะกรรมการ วิชาชีพอิสระอื่นๆ จัดตั้ง The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO)

ปี 2004 COSO ได้พัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยง ที่มีมาตรฐานสากลมากขึ้น เพื่อให้องค์กร สามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติด้านการบริหารความเสี่ยง

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง ERM (Enterprise Risk Management) ประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และการ บริหารความเสี่ยง ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับ กรอบการบริหารความเสี่ยง สภาพแวดล้อมนี้มีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้และจัดการความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบด้วย หลายปัจจัย เช่น จริยธรรม วิธีการทำงานของผู้บริหารและบุคลากร รวมถึงปรัชญาและวัฒนธรรมในการบริหารความเสี่ยง ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) เป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งของสภาพแวดล้อมภายในองค์กร และมี ผลต่อการกำหนดกลยุทธ์เพื่อนำไปดำเนินการให้องค์กรบรรลุเป้าหมายทั้งด้าน ผลตอบแทนและการเติบโต กลยุทธ์แต่ละแบบนั้น มีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงจึงช่วยผู้บริหารในการกำหนดกลยุทธ์ที่มีความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) คือขั้นตอนแรกสำหรับกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรควรมั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยทั่วไปวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ ควรได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและสามารถพิจารณาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ด้านยุทธศาสตร์
- 2.2 ด้านการปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงาน
- 2.3 ด้านการรายงานเกี่ยวข้องกับการรายงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร
- 2.4 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตาม

กฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ

3. การระบุความเสี่ยง หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) คือปัจจัยในการระบุสถานการณ์ ซึ่งองค์กรไม่สามารถมั่นใจได้ว่า เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้นหรือไม่หรือมีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร ประกอบด้วย ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) คือการประเมินโอกาสและผลกระทบของ เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อประสงค์ขณะที่การเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจส่งผลกระทบในระดับต่าง ๆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องอาจมีผลกระทบในระดับสูงต่อวัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย 2 มิติ ดังนี้

- 4.1 โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
- 4.2 ผลกระทบ (Impact) หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบมาก

น้อย เพียงใด

การประเมินความเสี่ยงสามารถทำได้ทั้งการประเมินเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดย พิจารณาทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากภายนอกและภายในองค์กร นอกจากนี้การประเมินความเสี่ยง ควร ดำเนินการทั้งก่อนจัดการความเสี่ยง (Inherent Risk) และหลังจากที่มีการจัดการความเสี่ยงแล้ว (Residual Risk) ปัจจัยควรใช้ในการพิจารณาการจัดการความเสี่ยง

5. การจัดการความเสี่ยง หรือการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) คือ เมื่อความเสี่ยงได้รับการบ่งชี้และประเมินความสำคัญแล้ว ผู้บริหารต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้โดยการพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารอาจต้องเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกันเพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance) หลักการตอบสนองความเสี่ยง คือ

- 5.1 Avoid (การหลีกเลี่ยง) ลดโอกาสที่จะเกิดให้เหลือศูนย์
- 5.2 Take (เฝ้าระวัง) ยอมรับความเสี่ยงนั้น
- 5.3 Treat (ควบคุม)ลดโอกาสที่จะเกิดให้น้อยลง/ ลดปริมาณความเสียหายให้

น้อยลง

- 5.4 Share ร่วมรับความเสี่ยงกับองค์กรอื่น หรือคนอื่น
- 5.5 Transfer โอนความเสี่ยงไปให้องค์กรอื่น หรือคนอื่น

6. กิจกรรมควบคุม (Control Activities) คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการความเสี่ยงกิจกรรมการควบคุมอาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ภายในองค์กร ลักษณะธุรกิจโครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กร สิ่งสำคัญ ประการหนึ่งต่อกิจกรรมการ ควบคุม คือการกำหนดบุคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบในการพิจารณาประสิทธิผลของการจัดการ ความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และพิจารณาการปฏิบัติเพิ่มเติมที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยง นอกจากนี้การปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงขององค์กรควรจะต้องมีการกำหนดวันแล้วเสร็จให้ชัดเจน

7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication) เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ องค์กรในการบ่งชี้ประเมิน และจัดการความเสี่ยงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจาก แหล่ง ภายนอกและภายในควรได้รับการบันทึกและสื่อสารอย่างเหมาะสม ทั้งในด้านรูปแบบและเวลา เพื่อช่วยให้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

8. การติดตามประเมินผล (Monitoring) เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพ และมีความเหมาะสม และการบริหารความเสี่ยงได้นำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับขององค์กร ความเสี่ยง ทั้งหมดที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ ซึ่งการติดตามการบริหารความเสี่ยงสามารถทำได้ 2 ลักษณะคือการติดตามอย่างต่อเนื่องหรือการติดตาม เป็นรายครั้ง การติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นการดา เนินการอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการ เปลี่ยนแปลงอย่างทันท่วงทีและถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการ ดำเนินการภายหลังจาก เกิดเหตุการณ์ ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการ แก้ไขอย่างรวดเร็วหากองค์กร มี การติดตามอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้องค์กรควรมีการจัดทำรายงาน ความเสี่ยงเพื่อให้การติดตามการบริหาร ความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นอกจากนี้แล้วความเสี่ยงยังมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับสภาพองค์กรนั้น ๆ ว่ามี วัตถุประสงค์ เป้าหมายใด มีปัจจัยเสี่ยงอะไรบ้างที่จะมากระทบต่อองค์กร ซึ่งในการจัดประเภทความ เสี่ยงนั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบได้เรียนรู้ถึงพื้นฐานโดยทั่วไปของความเสี่ยงลักษณะ ต่าง ๆ อันจะเป็น ประโยชน์ต่อการนำไปค้นหาความเสี่ยงต่าง ๆ ออกมาให้พบว่าองค์กรมีความเสี่ยง อะไรบ้าง มีความ รุนแรงมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้วางมาตรการการควบคุมความเสี่ยงนั้นต่อไป ซึ่ง ผู้วิจัยได้รวบรวม ประเภทของความเสี่ยงไว้ดังนี้

สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2556) ได้จัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงและได้เริ่มดำเนินการเรื่องการบริหารความเสี่ยง ในปีงบประมาณพ.ศ. 2550 เป็นต้นมา โดยยึดกรอบการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน ดังนี้

1. วัฒนธรรมองค์กร โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายการดำเนินงาน และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)
2. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะทำงานบริหารความเสี่ยง และหน่วยงานบริหารความเสี่ยง พร้อมบทบาทความรับผิดชอบ รวมถึงสายการบังคับบัญชา/รายงานในแต่ละระดับ
3. กระบวนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีองค์ประกอบตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การบ่งชี้ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนดังกล่าว

4. ปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ โครงสร้างและระบบบริหารความเสี่ยง วิธีการดำเนินงาน เครื่องมือที่ใช้ในการระบุความเสี่ยง รวมถึงข้อมูลและการสื่อสารภายในองค์กร

การประปาส่วนภูมิภาค (2555) ได้กล่าวถึงประเภทของความเสี่ยง 4 ประเภท ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์อย่างไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุกๆชั้น ตอนอัน เนื่องมาจากขาดการกำกับ ดูแลที่ดีหรือขาดการควบคุม ภายในที่ดี โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ/อุปกรณ์/เทคโนโลยีสารสนเทศ/บุคลากรในการปฏิบัติงาน และความปลอดภัยของทรัพย์สิน

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพคล่องทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไรและการรายงานทางการเงิน

4. ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบต่าง ๆ (Compliance Risk: C) หมายถึง ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2555) ได้แบ่งประเภทของการบริหารความเสี่ยงไว้ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงานที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร แหล่งที่มาของความเสี่ยงด้าน กลยุทธ์ สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ ปัจจัยความเสี่ยงภายนอก ได้แก่ ภาวะการณ์การแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล กระแสสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางการเมือง ส่วนปัจจัยความเสี่ยงภายใน ได้แก่ ปัจจัยภายในที่องค์กรสามารถควบคุมได้ แต่ส่งผลกระทบต่อหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ได้แก่ โครงสร้างองค์กร กระบวนการและวิธีปฏิบัติงาน ความเพียงพอของข้อมูลและเทคโนโลยีสำหรับการให้บริการ เป็นต้น

2. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดการดำเนินการในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กรทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

3. ความเสี่ยงด้านนโยบาย / กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ (Policy and Compliance Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องได้ หรือ นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ไม่เหมาะสมเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

4. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง

5. ความเสี่ยงด้านสุขภาพ (Healthy Risk) หมายถึง ความเสี่ยงหรือความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและความปลอดภัยของอาจารย์ บุคลากร นักศึกษา รวมถึงบุคคลภายนอก

6. ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Risk) หมายถึง การดำเนินงานขององค์กรที่มีผลทำให้เกิดผลกระทบหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร

7. ความเสี่ยงด้านชุมชน (Community Risk) หมายถึง ความเสี่ยงหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากการดำเนินงานขององค์กรที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบทั้งทางตรงและอ้อม

8. ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์และชื่อเสียง (Image and Reputation Risk) หมายถึง ความเสี่ยงหรือความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงไม่ว่าจะเป็นผลจากการดำเนินงานทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่งผลกระทบต่อภาพ พจน์และความน่าเชื่อถือขององค์กร

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2559) ได้จำแนกประเภทของความเสี่ยงออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk) คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน และการนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ยังรวมถึงการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน อันส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดกลยุทธ์ หรือการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational risk) คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละกระบวนการ หรือกิจกรรมภายในองค์กร รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งความเสี่ยงด้านปฏิบัติการจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน และการบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กรในภาพรวม

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk) คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทางการเงิน โดยอาจเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น การบริหารจัดการด้าน สภาพคล่องด้านเครดิต ด้านเงินลงทุน หรือจากปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตรา

แลกเปลี่ยน หรือความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ตกลงไว้ อันส่งผลกระทบต่อ การดำรงอยู่ รวมถึงส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล เช่น คณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินธุรกิจของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเมื่อมีความเสี่ยงด้านนี้เกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อ ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กรโดยรวม

นิรภัย จันทรสวัสดิ์ (2551) ได้แบ่งประเภทของความเสี่ยงของหน่วยงานราชการไทยไว้ 4 ประเภท ได้แก่

1. ความเสี่ยงเชิงนโยบาย ครอบคลุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนกลยุทธ์ ของหน่วยงาน รวมไปถึงการตัดสินใจด้านการบริหารงานที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางของหน่วยงานในทางที่ ไม่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์

2. ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงานตาม ยุทธศาสตร์ และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

3. ความเสี่ยงทางการเงิน การบริหารงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ อาจทำ ให้ โครงการหรือการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องหรือสำเร็จ ลุล่วงภายใต้กรอบเวลาที่กำหนดซึ่งอาจเป็นเพราะการประเมินค่าใช้จ่ายของโครงการไว้ต่ำกว่าที่ควร จะ เป็น หรือการเพิ่มขึ้นของราคาวัสดุอุปกรณ์ รวมไปถึงการขาดการจัดสรรเงินหรือทรัพยากรที่มีอยู่ ให้เกิด ประโยชน์อย่างเหมาะสม

4. ความเสี่ยงด้านเหตุการณ์เป็นความเสี่ยงที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำแต่ส่งผลกระทบต่อ สัมฤทธิ์ผลตามแผนยุทธศาสตร์และไม่สามารถคาดการณ์การเกิดความสูญเสียได้อย่างแม่นยำ รวมไปถึง เหตุการณ์ที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุม

อนุศักดิ์ ฉันทไพศาล (2558) ได้แบ่งประเภทความเสี่ยงออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. ความเสี่ยงทางกลยุทธ์ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผน ดำเนินงาน และการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยต่าง ๆ

2. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ เป็นความเสี่ยงที่ทุกธุรกิจจะต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยง ไม่ได้ เพราะเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของธุรกิจตามปกติ แต่ธุรกิจจะต้องหาวิธีการ ใน การจัดการป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเหล่านี้เกิดขึ้น ถ้าหากธุรกิจปล่อยให้มีความเสี่ยงในด้านการปฏิบัติการ เกิดขึ้นมาก ผลการดำเนินงานของธุรกิจอาจไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ความเสี่ยงด้าน การปฏิบัติการ จะมีอยู่ทั่วทุกองค์กร ความเสี่ยงเหล่านี้เกิดขึ้นเนื่องมาจากการดำเนินการของการ ทำงานทางธุรกิจของ องค์กร องค์กรต้องประเมินความเสี่ยงเหล่านี้และเตรียมแผนปฏิบัติการเพื่อ ตอบสนองผลกระทบของ ความเสี่ยงในระดับเบื้องต้น การปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงปฏิบัติเกี่ยวกับ ความล้มเหลวทางด้านเทคนิค และความผิดพลาดของมนุษย์ เช่น ข้อผิดพลาดในการดำเนินงาน ความล้มเหลวของระบบ การฝ่าฝืน นโยบาย การไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ และการละเมิดสิทธิตาม กฎหมาย

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน เป็นอีกประเภทของความเสี่ยงที่มีความสำคัญต่อบริษัทและองค์กรทั่วไป ความเสี่ยงด้านการเงินนี้ประกอบด้วยความเสี่ยงในการบริหารเงิน ความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยงในการซื้อขายตราสารการเงิน

4. ความเสี่ยงด้านสารสนเทศ เป็นความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในด้านสารสนเทศหรือข้อมูลทางบัญชี ขบวนการเงิน การรายงานต่าง ๆ ทางการเงิน ความเสี่ยงด้านภาษี รวมไปถึงความเสี่ยงในด้านเทคโนโลยีอื่น ๆ ซึ่งความเสี่ยงด้านสารสนเทศนี้สามารถแบ่งความเสี่ยงออกเป็น 3 ประเภทคือ ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน และความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี

5. ความเสี่ยงด้านองค์กร จะเกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากร ผลิตภัณฑ์ และการบริการ หรือ สิ่งแวดล้อมทางการตลาดซึ่งองค์กรมีส่วนร่วมในการทำงาน การพัฒนาขีดความสามารถจัดการ ความเสี่ยง ด้านองค์กรเพื่อปฏิบัติกับความเสียหายเหล่านี้ และวางแผนปฏิบัติการอย่างเหมาะสม องค์กรต้องจดบันทึก ความเสี่ยงที่เป็นไปได้ทั้งหมด ซึ่งอาจเกิดขึ้นและเตรียมสร้างแผนปฏิบัติการโดยขึ้นอยู่กับธรรมชาติ ของความเสี่ยง

3. แนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา

3.1 ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา

ความเสี่ยงในสถานศึกษา เป็นความเสี่ยงที่อยู่ภายในอาคารเรียน และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา มีปัจจัยความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งปัจจัยเสี่ยงภายนอก และปัจจัยเสี่ยงภายใน

ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551) ได้ศึกษาถึงปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านการเงิน หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องการจัดสรรงบประมาณ การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายรายหัว การจัดทำบัญชีการเงิน ใบเสร็จรับเงิน การใช้จ่ายเงิน เงินยืม การจัดทำทะเบียน การจัดทำรายงานการขอซื้อ ขอจ้าง การเขียนเช็คสั่งจ่าย

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องการดำเนินงานด้านการแนะแนว ความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน การประกันคุณภาพ การพัฒนาโรงเรียนและพฤติกรรมนักเรียน งานธุรการ การกำกับติดตาม การพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน

3. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องนโยบาย แผน พันธกิจกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา

4. ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ/ข้อบังคับ หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องวินัย การตรวจสอบภายใน/ควบคุมภายใน การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ/มาตรการ/ข้อกำหนดจากต้นสังกัด

5. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี/การสื่อสาร หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องการสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

6. ความเสี่ยงด้านร่างกาย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับร่างกายของบุคลากรในสถานศึกษา เช่น การลื่นหกล้ม การทำร้ายร่างกาย การได้รับบาดเจ็บภายในสถานศึกษารวมไปถึง สุขภาพและความปลอดภัยทางด้านร่างกาย

7. ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ ชื่อเสียง หมายถึง ชื่อเสียงของการจัดการบริหาร สถานศึกษาของผู้บริหาร การสอนของครู คุณภาพของนักเรียน การยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลกระทบ ต่อสถานศึกษา

8. ความเสี่ยงด้านการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องหลักฐานทางการเงินสูญหาย เอกสารทางการเงินถูกปลอมแปลง และการนำทรัพย์สินไปใช้ส่วนตัว

9. ความเสี่ยงด้านทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการระดมทรัพยากร การนิเทศ การปฏิบัติงานของบุคลากร การโยกย้ายผู้บริหาร

10. ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล กระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การมีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้

11. ความเสี่ยงด้านความมั่นใจทางการศึกษา หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องการร้องเรียน ความเชื่อมั่น/ความมั่นใจ ชุมชนรอบโรงเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการร่วมมือในการพัฒนาระบบดูแล ความปลอดภัยให้กับนักเรียน การให้บริการวิชาการกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชน

12. ความเสี่ยงด้านข้อตกลงทางวิชาการ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการทำการบ้าน น้อยหรือไม่มีการบ้าน การไม่ตรวจงาน/การบ้าน การเลิกเรียนกลางคัน การไม่สนใจการเรียนรวมถึง ความผูกพันกับสถานศึกษา การให้รางวัลและการลงโทษ

13. ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความเสี่ยงในเรื่องความเสี่ยงภายนอก โรงเรียนความเสี่ยงภายในโรงเรียน ความเสี่ยงภายในอาคารเรียน การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายใน โรงเรียน การฝึกซ้อม/สอนวิธีการหลบภัยธรรมชาติ การเฝ้าระวังความเสี่ยง

3.2 การดำเนินการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาและแนวทางแก้ไข

การบริหารความเสี่ยงมาใช้ในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำความเข้าใจกับกระบวนการการบริหารความเสี่ยงและนำมาจัดการให้ครอบคลุมงานทุกด้านในสถานศึกษา โดยมีผู้ให้แนวทางในการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551) ได้ศึกษาถึงการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาว่า การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษานั้นไม่ใช่เรื่องใหม่แต่เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่หลายเรื่อง เช่น ความปลอดภัยของครูนักเรียน การควบคุมภาวะโภชนาการในโรงเรียน การป้องกันอัคคีภัย และอุบัติเหตุ การรักษาความปลอดภัย ระบบป้องกันคุณภาพ การป้องกันอุบัติเหตุ การใช้เครื่องมือที่ปลอดภัย การเขียนป้ายบอกอันตราย สิ่งเหล่านี้เรียกว่าโปรแกรมเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

จร สนทรายุทธ (2550) ได้กล่าวถึง การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาเป็นการ บริหาร ปัจจัยและควบคุมกิจกรรม กระบวนการต่างๆโดยลดมูลเหตุ และโอกาสที่องค์การจะเกิดความ เสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ ภารกิจและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารใน การบริหารความเสี่ยง มุ่งสู่วิสัยทัศน์ เพื่อให้องค์การที่มีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มี ประสิทธิภาพ ประหยัด และมีประสิทธิผล ภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามแนวปฏิบัติที่เป็นสากล โดยมีภารกิจ ดังนี้

1. ศึกษาและวางนโยบายการบริหารความเสี่ยงของทุกหน่วยงานเพื่อให้ผลการ ดำเนินงานขององค์การ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

2. พัฒนาและปรับปรุงแผนกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
3. วางแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเป็นแผนแม่บทให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ติดตาม กำกับดูแล และประเมินการบริหารความเสี่ยงของทุกกลุ่มงาน
5. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและกระตุ้นจิตสำนึกของบุคลากรทุกระดับให้ตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีอยู่ และให้เห็นความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง

สำเนา เยี่ยมร่ำ (2558) ระบุแนวการแบ่งปัจจัยความเสี่ยงและแนวทางแก้ไขในสถานศึกษา โดยอาศัยปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีปัจจัยความเสี่ยง 5 ปัจจัย คือ

1. ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ความเสี่ยงในด้านการวัดและประเมินผล กระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร คุณภาพห้องห้องเรียนและอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอน

แนวทางแก้ไข ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเรียนการสอนพบว่าควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการถ่ายโอนความเสี่ยง การขาดเจ้าหน้าที่ ๆ รับผิดชอบงานธุรการโดยเฉพาะเป็นความเสี่ยงอันดับแรกที่จะต้องนำไปวางแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงก่อน รองลงมาคือครูที่มีความรู้ความสามารถลาออก สถานศึกษาขาดบุคลากรฝ่ายสนับสนุน (non-teaching staff) ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเฉพาะในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา นับว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องเร่งรัดแก้ไข เนื่องจากคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนในประเทศโดยรวมจากการประเมินผลจากสำนักต่าง ๆ ซึ่ให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษายังอยู่ในลำดับกลางๆ ไปท้าย ๆ ในระบบ ranking แม้ว่าเราจะดำเนินการปฏิรูปครูด้วยระบบต่าง ๆ ทั้งการผลิตครู การพัฒนาครู การกำหนดมาตรฐานด้านครูและการให้รางวัลตอบแทนก็ตามแต่การปฏิบัติจริงของครูในโรงเรียนต่าง ๆ จะต้องทำงานในส่วนงาน 2 ส่วนคือส่วนงานสนับสนุนและส่วนงานสอนครูต้องทำเองทั้งหมดทุกภารกิจ ซึ่งครูจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ธุรการในเวลาเดียวกันกับเป็นผู้สอนทำให้ไม่มีเวลาในการออกแบบการสอนเตรียมการสอนพัฒนาเด็กและบริการวิชาการแก่เด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กเป็นเรื่องที่จำเป็นเร่งด่วนค่อนข้างมากที่รัฐบาลจะต้องจัดหาคนไปทำงานด้านการสนับสนุนให้กับโรงเรียนทุกแห่ง สำหรับความเสี่ยงในเรื่องของการกำกับและติดตามการวัดและประเมินผล และความเครียดในการปฏิบัติงานถึงแม้ว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยก็ตามแต่มีหลายประเด็นที่มีระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและระดับผลกระทบอยู่ในระดับค่อนข้างมากซึ่งในการบริหารความเสี่ยงจำเป็นที่จะต้องบริหารจัดการก่อนประเด็นอื่น ๆ คือการลาออกกลางคันของนักเรียนอันเนื่องมาจากการย้ายติดตามครอบครัว การตรวจสอบคุณภาพ ของข้อสอบ ความเครียดในการปฏิบัติงานอันเนื่องมาจากเคยประสบปัญหาความยุ่งยากเกี่ยวกับภาระงานนอกเหนือจากงานสอน ความเครียดที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในการทำงานและความเครียดที่เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ของครูกับผู้บริหาร

2. ความเสี่ยงด้านการเงิน ได้แก่ ความปลอดภัยของเงินสดและทรัพย์สิน การทุจริต รายงานการเงิน การขาดงบประมาณ การใช้จ่ายเงินกับผลที่ได้รับ ความเสี่ยงด้านบัญชีและการตรวจสอบ ข้อตกลง สัญญา การโกง การหลอกลวงการบริจาคเงินในทางที่ผิด การขโมย ยักยอกและความเสี่ยงเกี่ยวกับความสิ้นเปลืองการสูญเสียรายได้ การมีรายจ่ายที่ไม่จำเป็น การทุจริตรายงานทางการเงิน การบันทึกบัญชีผิดพลาด ความปลอดภัยของเงินสด

แนวทางแก้ไข ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเงินพบว่าควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยง โดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง การคอร์ปชั่นที่เกิดขึ้นในสังคมไทยได้ลุกลามไปสู่สถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐมีความสลับซับซ้อนและยากแก่การตรวจสอบเช่นการเรียกการรับหรือยอมรับเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ การเบียดบังยกยอกหรือนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัวโดยทุจริต การเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่โปร่งใส การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณไม่โปร่งใส การดำเนินการจัดซื้อจัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและมีจ้างไม่โปร่งใส การทุจริตคอร์ปชั่นยังมีปรากฏในสังคมไทยและในความซับซ้อนยากแก่การตรวจสอบ เนื่องจากวัฒนธรรมของคนไทยและข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการจัดโครงสร้างสถานศึกษาไม่สอดคล้องต่อภารกิจที่เปลี่ยนไปสู่การกระจายอำนาจการบริหารจัดการความเสี่ยงในลำดับต้น ๆ คือความเสี่ยงทางด้านบัญชี ความสำคัญของผู้ตรวจสอบบัญชี การบริจจาคทรัพย์การปลอมแปลง ข้อตกลง รายงาน เอกสารหลักฐาน การโกง การหลอกลวง การฉ้อฉล การเปิดเผยข้อมูลเอกสารหลักฐานที่ไม่เหมาะสมทางการเงิน การกระทำที่ไม่เหมาะสมหรือการได้มาซึ่งของสมนาคุณการกระทำที่ไม่เหมาะสมในการบรรจุ การปฏิบัติของผู้ทำสัญญา การไม่เปิดเผยรายงานตามข้อเรียกร้องการโต้ตอบกับสหพันธ์ทางการเงิน การขโมย การยกยอก การสูญเสีย การสิ้นเปลือง การใช้ในทางที่ผิดหรือความไม่เหมาะสมของแหล่งที่มา

ความเสี่ยงที่ควรพิจารณาในลำดับต้น ๆ คือความเสี่ยงที่เกิดจากการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนงบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง

3. ด้านความไว้วางใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ความสามารถในการดูแลนักเรียนในโรงเรียน การแลกเปลี่ยนในการให้บริการทางการศึกษาและการมอบหมายงานในกิจกรรมโครงการต่างๆ

แนวทางแก้ไข ปัจจัยความเสี่ยงด้านความมั่นใจทางการศึกษาพบว่าควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคีคือ ชุมชน ผู้ปกครองและผู้ประกอบการ ความเสี่ยงเรื่องของการฟ้องร้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและข้อหาในการละเมิดข้อตกลงกับนักศึกษาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างน่าตกใจ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีความรอบคอบ จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ในเรื่องของการบริหารความเสี่ยงให้มากยิ่งขึ้น

4. ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบรรยากาศภายในและภายนอก ความเสี่ยงของน้ำ ภัยพิบัติธรรมชาติที่เกิดจากพายุ ภัยพิบัติธรรมชาติที่เกิดจากแผ่นดินไหว ภัยพิบัติธรรมชาติที่เกิดจากอุทกภัย

แนวทางแก้ไข ปัจจัยความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยง โดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการถ่ายโอนความเสี่ยง ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ซึ่งนักเรียนเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี น่าสนใจและเพลิดเพลินและควรมีข้อตกลงทางวิชาการระหว่างนักเรียนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงด้วย ผลการวิจัยดังกล่าวมีความสำคัญต่อบทบาทของครูในการสร้างบรรยากาศเช่นเดียวกัน

5. ด้านการบริหารความปลอดภัย ได้แก่ ความเสี่ยงในการผิดระเบียบของนักเรียนในสถานศึกษา

แนวทางแก้ไข ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย ควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง บริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์ปชั่นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐซึ่งพฤติกรรมกรรมการคอร์ปชั่นได้กล่าวถึงการใช้เอกสารปลอม การใช้เวลาราชการไปหาประโยชน์แก่ตนเอง การออกคำสั่งสถานศึกษาที่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ การพิจารณาความดีความชอบขัดต่อหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนด การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบ (compliance risk) ซึ่งความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้หรือกฎระเบียบหรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานเป็นลำดับต้น ๆ ที่จะต้องบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไป

ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะมีนโยบายแจ้งให้สถานศึกษาปฏิบัติการจัดการบริหารความเสี่ยงแล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบว่ามีการบริหารความเสี่ยงเพียงบางส่วน บางสถานศึกษาไม่ได้จัดทำการบริหารความเสี่ยงและบางสถานศึกษามีการจัดทำการบริหารความเสี่ยงแต่ไม่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาทั้งหมดเช่น บริหารความเสี่ยงเฉพาะด้านงบประมาณโดยพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องของททุจริตของเจ้าหน้าที่การเงิน การเรียกเก็บเงินไม่เป็นไปตามระเบียบสถานศึกษา การจ่ายเงินโดยไม่ได้รับวัสดุ การจ่ายเงินซ้ำในรายการเดียวกัน การรับเงินโดยไม่บันทึกงบบัญชีหรือการนำเงินสดไปจ่ายก่อนและขาดการตรวจสอบการรับจ่ายเงิน

3.3 ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการวางแผนและจัดทำลำดับขั้นตอนในการบริหารความเสี่ยงโดยมีผู้วิจัยได้กล่าวถึงขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงไว้ดังนี้
 นฤมล สอาดโฉม (2550) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยงว่า

1. การจัดตั้งผู้บริหารงานด้านความเสี่ยงและทีมบริหารความเสี่ยงขององค์กร จะต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร และสามารถในการ สร้างทีมที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ผู้รับผิดชอบงานบริหารความเสี่ยงไม่จำเป็นต้องมีความ รอบรู้ทุกด้าน แต่ควรเป็นผู้ที่มีความสนใจงานด้านการบริหารความเสี่ยงอย่างแท้จริง ผู้รับผิดชอบ งานบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่ในการกำหนดขอบเขตและเป้าหมายงานบริหารความเสี่ยงของ องค์กรร่วมกับทีมงานบริหารด้านอื่นขององค์กร วางกรอบ แนวทางการคิดวิเคราะห์ความเสี่ยง ขององค์กร สร้างทีมนักบริหารความเสี่ยงขององค์กร ร่วมมือกับหน่วยงานบริหารด้านอื่น ขององค์กรในขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การวางแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารความเสี่ยง การติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงขององค์กร เมื่อจัดตั้งทีม บริหารความเสี่ยงได้แล้ว ขั้นตอนที่สำคัญต่อไปคือการวางขอบเขตและวัตถุประสงค์ของงาน บริหารความเสี่ยง

2. การระบุความเสี่ยงขององค์กร หลังจากที่ได้มีการจัดตั้งทีมบริหารงานความเสี่ยงแล้ว ทางทีมงานมีหน้าที่ในการเก็บข้อมูลความเสี่ยงขององค์กร โดยศึกษาร่วมกับหน่วยงาน ต่างๆ ขององค์กรเพื่อระบุความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญ ซึ่งตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก วิธีการที่ นิยมใช้กันตอนนี้คือ การประชุมเพื่อระบุความเสี่ยงร่วมกัน ในขั้นตอนนี้ควรมีการเก็บข้อมูลการ สูญเสียที่เกิดขึ้นเพื่อจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานขั้นต่อไป

3. การประเมินความเสี่ยงขององค์กร การประเมินผลกระทบความเสี่ยงต่อ องค์กรสามารถจัดทำแยกเป็นความถี่ และความรุนแรงของความสูญเสียสำหรับความเสี่ยงแต่ละ ประเภท เพื่อการวางแผนมาตรการจัดการความเสี่ยงจึงต้องอาศัยข้อมูลความถี่และความรุนแรงใน การเลือกวิธีการที่จะสามารถรองรับความเสี่ยงได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม

4. การสร้างแผนภูมิความเสี่ยง ขั้นตอนต่อมาคือการสร้างแผนภูมิความเสี่ยงเพื่อผู้บริหารและทุกคนในองค์กร ได้เห็นภาพรวมว่าความเสี่ยงมีการกระจายตัวตามความเสี่ยงที่ รุนแรงอย่างไร ทั้งนี้เพื่อผู้บริหารความเสี่ยงสามารถเลือกจัดการกับความเสี่ยงที่มีความสำคัญมาก ที่สุดก่อนการสร้างแผนภูมิความเสี่ยงอาศัยข้อมูลความเสี่ยงในรูปแบบของความถี่และความรุนแรง ที่เก็บรวบรวมจากขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงขององค์กร

สำเนา เยี่ยมร่ำ (2558) กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงดังต่อไปนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบริหารความเสี่ยง โดยมี ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นประธานกรรมการ ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในภารกิจหลักของโรงเรียน และผู้แทนจากทุกกลุ่มงานต่างๆ ในโรงเรียน ร่วมเป็นคณะทำงาน ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการทำงาน สามารถมองเห็นความเสี่ยงที่แท้จริงของโรงเรียน ครอบคลุมในทุกด้าน และสามารถขับเคลื่อนแผนบริหารความเสี่ยงให้บรรลุเป้าหมายได้

2. สรุปลงแผนบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา ในปีงบประมาณก่อนโดยระบุ ข้อดี ข้อเสีย ปัญหา อุปสรรค รวมถึงผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงของทุกประเด็นความเสี่ยงที่จัดทำในปีงบประมาณก่อนตามแผนปฏิบัติการ 4 ปี โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยง

3. คณะกรรมการที่แต่งตั้งตามข้อ 1 ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีอำนาจทางการบริหารร่วมกันระดมสมองในการระบุความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยง ที่เป็นความเสี่ยงที่แท้จริงของสถานศึกษา และเป็นความเสี่ยงระดับสถานศึกษาโดยดูจาก

3.1 ความล้มเหลว ความเสียหาย ที่ส่งผลให้สถานศึกษาไม่บรรลุตามเป้าหมาย ตามภารกิจหลัก หรือตามกฎหมายจัดตั้งส่วนราชการ

3.2 เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ ตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการประจำปี โดยดูว่าในปีงบประมาณนี้ หน่วยงานมีแผนการดำเนินงานหรือโครงการ อะไรบ้าง และมีโครงการใดที่อาจไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

3.3 เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน หรือ นโยบาย ที่เรียกว่าเหตุการณ์เสี่ยง

4. เมื่อสถานศึกษาระบุความเสี่ยงได้แล้วทำการประเมินความเสี่ยงโดยประเมินจาก

4.1 สะท้อนปัจจัยเสี่ยง ความเสี่ยงที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นในสถานศึกษา ทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลัก ตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อในเชิงลบ ได้อย่างครบถ้วน ครอบคลุมความเสี่ยง ที่มีเหตุทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกสถานศึกษา

4.2 เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่าความเสี่ยงนั้นๆ ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา

4.3 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา

4.4 ทำให้ได้ข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอนาคต

4.5 มีแนวทางการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษา 1) ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านความมั่นใจทางการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย โดยปัจจัยความเสี่ยงของสถานศึกษาในเมืองนอกเมืองและในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 2) แนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าปัจจัยความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน ควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการ ในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงถ่ายโอนความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเงินควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงด้านความมั่นใจทางการศึกษาควรใช้วิธีการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคีคือชุมชน ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงถ่ายโอนความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย ควรใช้วิธีการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

วินัย เวียงลอ (2552) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ พบว่าการใช้เงินที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของภารกิจเกิดจากกิจกรรมเร่งด่วนของการสั่งการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือกิจกรรมใหม่ของชุมชนที่โรงเรียนเข้าร่วมและงานจัดเลี้ยงต่างๆ ที่เกิดจากวัฒนธรรมองค์การ โรงเรียนต้องหางบประมาณจากองค์การอื่นมา สนับสนุน มากขึ้นและชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการเงินเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นและการจัดลำดับการใช้เงินที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของภารกิจ ในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงโรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ชัดเจน ส่วนการลดความเสี่ยงโรงเรียนควรสรรหาบุคลากรที่มีความรู้เรื่องการเงินและบัญชีมาปฏิบัติหน้าที่โดยตรงและการปฏิบัติงานด้านการเงินและต้องดำเนินการให้ถูกต้องและเป็นไปตามระบบ ระเบียบ สำหรับการยอมรับความเสี่ยง ควรจัดงบประมาณสำรองให้ภารกิจที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ให้บรรลุผลสำเร็จ และไม่พบการดาเนินการถ่ายโอนความเสี่ยง ส่วนการควบคุมภายในโรงเรียนควรดาเนินการให้เป็นระบบและสามารถควบคุมการปฏิบัติงานการเงินของโรงเรียนได้

ช่อทิพย์ คำมาก (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลการบริหารความเสี่ยงขององค์การตามหลักการของ COSO ERM: กรณีศึกษาธุรกิจบริการแห่งหนึ่ง โดยศึกษาวิเคราะห์และประเมินผล การบริหารความเสี่ยงตามองค์ประกอบ 8 ประการของหลักการ COSO ERM พบว่า บริษัท

กรณีศึกษาได้นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงองค์การตามหลักของ COSO ERM เพื่อเสนอแนะแนวทางในกาพัฒนาการบริหารความเสี่ยงองค์การให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยง คือ

1. ข้อปฏิบัติในการปรับปรุง นโยบาย และแนวทางการบริหารความเสี่ยง
2. กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ครอบคลุม ทุกระดับ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงขององค์การ ทั้งในระดับองค์การ สายงาน ฝ่ายงาน ส่วนงานและกิจกรรม
3. การพิจารณาทั้งเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในเชิงลบและเชิงบวกในการระบุเหตุการณ์เสี่ยง
4. การเพิ่มช่องทางและแจ้งข้อมูลการทุจริตของพนักงานไปยังสำนักงานตรวจสอบภายในโดยตรง

5. การปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยง
6. การกำหนดความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในคำอธิบายลักษณะงาน
7. การทำประกันความซื่อสัตย์ของพนักงาน

ไพรวลัย คุณาสถิตชัย (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารความเสี่ยงของด้านการเงินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าระดับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในการปฏิบัติระดับมาก ยกเว้นการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับมาก แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางด้านการเงินของมหาวิทยาลัยขอนแก่นนั้นคือ 1) กำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยง ต้องเป็นนโยบายและบังคับ ผู้บริหารออกแนวทางการปฏิบัติ การกำหนดเรื่องความเสี่ยงในเรื่องการบริหารความเสี่ยง 2) มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน 3) มีหน่วยงานให้คาปรึกษาส่วนกลาง การปฏิบัติงานต้องมีการปรับปรุงกระบวนการเพื่อลดความเสี่ยง 4) เจ้าหน้าที่มีสมรรถนะในการให้บริการและควรคัดเลือกผู้ปฏิบัติทางด้านการเงินและบัญชีอย่างรอบคอบ 5) การสื่อสารและให้ข้อมูลความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอโดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง ประเด็นความเสี่ยงต้องได้รับการจัดการทันทีและการปรับปรุงแผนการดำเนินงานที่จำเป็น 6) การจัดให้มีการอบรมและใช้กลไกการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อเผยแพร่ข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลเพื่อส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติที่เหมาะสม 7) จัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือในการดำเนินกาสนับสนุนการนาการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติและพัฒนาความสามารถในการบริหารความเสี่ยงของพนักงาน 8) ผู้ตรวจสอบภายในมีบทบาทสำคัญในการทำให้มั่นใจว่าองค์กรมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการความเสี่ยง และในกรณีจำเป็นผู้ตรวจสอบภายในควรเสนอแนะประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุง

เจริญ ศรีแสนปาง (2556) ได้ศึกษา การพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการลดมูลเหตุแต่ละโอกาสที่โรงเรียนจะเกิดความเสี่ยง เพื่อให้สามารถบริหารและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายในสภาวะแวดล้อมที่มีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบโดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักของโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพความเสี่ยง และกระบวนการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนประถมศึกษา 2) พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนประถมศึกษา และ 3) ศึกษาผลการนำระบบการบริหารความเสี่ยงไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) สภาพความเสี่ยงและกระบวนการบริหารความเสี่ยงใน

โรงเรียนประถมศึกษา พบว่ามีสภาพความเสี่ยง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป สำหรับกระบวนการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียน ประถมศึกษามี 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การสื่อสารและทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ขององค์กร การสำรวจและระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง การวางแผนและจัดการความเสี่ยง และการติดตามตรวจสอบความเสี่ยง 2) ระบบการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้าซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ ด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ แผนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ และโครงสร้างองค์กร ด้านปฏิบัติการ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ด้านการเงิน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ กำหนด กฎเกณฑ์ ประกอบด้วย 1 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ระเบียบ และแนวปฏิบัติในโรงเรียน ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป

พุฒิสวรรค์ ศรีรัตนประชากุลและคณะ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารความเสี่ยง และการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ได้แก่ 1) องค์ประกอบของความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ และความเสี่ยงด้านบุคลากร 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความสำคัญของความต้องจําเป็นลำดับแรกคือด้านกลยุทธ์ 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านกลยุทธ์ โรงเรียนต้องกำหนดแนวทางการดำเนินงานชัดเจน มีการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความตระหนักให้บุคลากรปฏิบัติตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการนำกลยุทธ์ของสถานศึกษาไปปฏิบัติ ด้านการดำเนินงานกำหนดแผนการปฏิบัติงานประจำปี กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ ด้านการเงินจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณมีการจัดทำรายละเอียดทางการเงิน มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินตลอดเวลา ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ กำหนดมาตรฐานผลการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนดด้านบุคลากร มีการวิเคราะห์และวางแผนอัตราค่าจ้างไว้อย่างชัดเจน การบริหารงานบุคคลมีความเหมาะสมตามคุณวุฒิและความรู้ความสามารถ ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตนมีการบำรุงขวัญและส่งเสริมกำลังใจบุคลากร

เกษม เจริญภูธรธรรม (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและพัสดุสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า สามารถจัดกลุ่มความเสี่ยงออกมาได้ 11 ประเด็นโดยเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) สถานที่เก็บพัสดุไม่เพียงพอ 2) ตรวจรับพัสดุไม่ครอบคลุม

3) ขาดเอกสารในการสืบค้นอ้างอิง 4) เจ้าหน้าที่ทำงานไม่ทัน 5) ผู้รับบริการไม่ให้ความร่วมมือ 6) เจ้าหน้าที่ทำงานผิดพลาด 7) ข้อมูลในคอมพิวเตอร์สูญหาย 8) ผู้รับบริการพิมพ์เอกสารผิดพลาด 9) บริษัทรับประมูลทำผิดสัญญา 10) ปริมาณพัสดุในคลังไม่เหมาะสม และ 11) เจ้าหน้าที่ได้รับอันตราย

นอกจากนี้การวิเคราะห์ความเสี่ยงของสำนักงานอธิการบดี พบว่า สำนักงานอธิการบดีควรมีแผนจัดการความเสี่ยงในปี 2550 ของแผนการเงินและพัสดุดังนี้ แผนงานที่ 1) การอบรมเจ้าหน้าที่ในสายงานในขั้นตอนการทำงานที่สอดคล้องกัน แผนงานที่ 2) การอบรมเจ้าหน้าที่ในสายงานด้านงานบริการแต่ละแผนกให้ชัดเจน แผนงานที่ 3) การอบรมเจ้าหน้าที่ด้านทำความเข้าใจผู้รับบริการ แผนงานที่ 4) การประเมินความเหมาะสมของภาระงานแต่ละบุคคล แผนงานที่ 5) การกำหนดระเบียบและออกแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ชัดเจน แผนงานที่ 6) การจัดการความปลอดภัยในการทำงานด้านการจัดเก็บเงินและพัสดุ แผนงานที่ 7) การควบคุมคอมพิวเตอร์และการสำรองข้อมูล แผนงานที่ 8) ระบบการจัดเก็บข้อมูลและประวัติของบริษัทที่เข้ามาประมูล แผนงานที่ 9) การปรับปรุงการตรวจรับและตรวจ สอบพัสดุ และแผนงานที่ 10) การจัดทำระบบจัดเก็บเอกสาร

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร จำนวน 30 สถานศึกษา โดยแบ่งย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับการมอบหมายให้ทำหน้าที่รองผู้อำนวยการ (ถ้ามี) จำนวน 150 คน และกลุ่มครูผู้สอน จำนวน 893 คน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 1,013 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยข้าราชการครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร โดยวิธีการเจาะจง จำนวน 390 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1 กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับการมอบหมายจำนวน 4 คน รวมเป็น 150 คน

1.2.2 กลุ่มครูผู้สอน ได้จากครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน 4 กลุ่มงานของสถานศึกษา คือ กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณ กลุ่มงานบริหารบุคคล และกลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานละ 2 คน รวมเป็น 240 คน

ตารางที่ 3.1 จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร

สถานศึกษา	กลุ่มผู้บริหาร		กลุ่มครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
30 สถานศึกษา	150	150	893	240
รวม	150	150	893	240

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่งและกลุ่มงานที่การปฏิบัติงาน มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ประกอบด้วยข้อคำถามครอบคลุมขอบข่ายการบริหารความเสี่ยงตามประเภทความเสี่ยง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) แบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความเสี่ยงมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความเสี่ยงมาก
- 3 หมายถึง ระดับความเสี่ยงปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความเสี่ยงน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความเสี่ยงน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อให้เครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแล้วกำหนดกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์

2.2.2 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการในการวิจัยโดยวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์ในการวิจัย กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม

2.2.3 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1) เขียนแบบร่างสอบถามตามขอบเขตของตัวแปรที่กำหนด ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2) นำแบบร่างแบบสอบถามที่สร้าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ และขอข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้งทางด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจพิจารณาและให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item-objective Congruence : IOC) เป็นรายข้อคำถามโดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1 ซึ่งมีความหมายดังนี้

+1 เมื่อเห็นว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาในการวิจัย

0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาในการวิจัย

-1 เมื่อเห็นว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาในการวิจัย

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 (ภาคผนวก ค)

4) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะไว้มาปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

5) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient, 1951, pp. 297-333) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2

6) ปรับปรุงแบบสอบถามตามความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ง)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขออนุญาตขอความร่วมมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิจิตร เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล (ภาคผนวก ง)

3.2 ประสานขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิจิตร เพื่อเก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม แล้ววิเคราะห์ข้อมูล และนำผลการวิเคราะห์มาศึกษาสภาพการบริหาร ความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร และขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลและแบบสอบถามส่งคืนให้กับผู้วิจัย และทางไปรษณีย์ และผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ภายในระยะเวลา 2 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 390 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

4.2 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์แปลผล (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.51-1.50	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยใช้การทดสอบที แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระ (t-test Independent Samples)

4.4 เปรียบเทียบสภาพการบริหารความเสี่ยงตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มงานบริหาร 4 กลุ่มงาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ครั้งนี้ มีผล การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงของ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรประกอบด้วยการบริหารความเสี่ยง ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และเพื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ตาม การบริหารงานสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน ที่ ได้แก่ กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงานบุคคล กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารทั่วไป

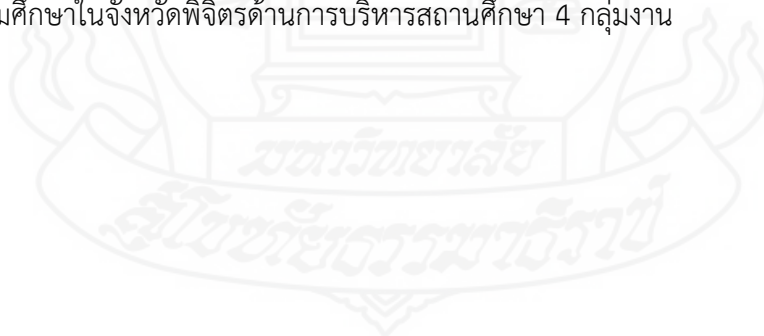
ผู้วิจัยส่งแบบแบบสอบถามจำนวน 390 ฉบับ ได้รับคืนมา 390 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละสถานศึกษาประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดพิจิตร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรด้านการบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งที่รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานบริหาร

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งที่รับผิดชอบ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	150	38.46
ครูผู้สอน	240	61.54
รวม	390	100
ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานบริหาร		
กลุ่มงานบริหารวิชาการ	90	25.00
กลุ่มงานบริหารงบประมาณ	90	25.00
กลุ่มงานบริหารบุคคล	90	25.00
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	90	25.00
รวม	360	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 61.54) และผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่รับผิดชอบในกลุ่มงานบริหาร 4 กลุ่มงานเท่ากัน (ร้อยละ 25.00) จากจำนวน 30 สถานศึกษาๆ ละ 12 คน จำนวนจึงเท่ากัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิจิตร

ผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร
ใช้เกณฑ์แปลผล (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.51-1.50	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ได้แสดงไว้ในรูปของตารางที่ 4.2 ถึง 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเสี่ยงของการบริหารความเสี่ยงรายด้าน

ด้านที่	การบริหารความเสี่ยง	\bar{X}	S.D.	ระดับความเสี่ยง
1	ด้านกลยุทธ์	2.39	0.59	น้อย
2	ด้านการดำเนินงาน	2.37	0.65	น้อย
3	ด้านการเงิน	2.47	0.67	น้อย
4	ด้านกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	2.48	0.66	น้อย
รวมเฉลี่ย		2.42	0.60	น้อย

จากตารางที่ 4.2 พบว่าความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ในภาพรวมมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการบริหารความเสี่ยงเรียงลำดับจากความเสี่ยงสูงไปหาลด ดังนี้ ด้านกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 0.66) ด้านการเงิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.67) ด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.59) และด้านการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 0.65)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเสี่ยงในสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ด้านกลยุทธ์

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเสี่ยง
1	ความเสี่ยงในการมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา ก่อนนำมาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์	2.58	0.77	ปานกลาง
2	ความเสี่ยงในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกัน	2.46	0.69	น้อย
3	ความเสี่ยงในการมีส่วนร่วมต่อการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ที่ต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน	2.41	0.79	น้อย
4	ความเสี่ยงในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง	2.23	0.78	น้อย
5	ความเสี่ยงในการจัดทำแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องและเป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	2.42	0.73	น้อย
6	ความเสี่ยงในการนำแผนกลยุทธ์ (ระยะ 4 ปี) ไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในแต่ละปี	2.38	0.79	น้อย
8	ความเสี่ยงในการกำกับติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	2.39	0.84	น้อย
9	ความเสี่ยงของผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรม ความเสี่ยงของผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมไม่สรุปผลและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และกิจกรรม หลังจากดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	2.29	0.86	น้อย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	\bar{X}	S.D.	ระดับความเสี่ยง
10	ความเสี่ยงในการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรม เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ	2.44	0.78	น้อย
รวม		2.39	0.59	น้อย

จากตารางที่ 4.3 โดยภาพรวมพบว่าความคิดเห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ด้านกลยุทธ์ มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการบริหารความเสี่ยงเรียงลำดับจากความเสี่ยงสูงไปหาต่ำ ดังนี้ สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.77) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.69) สถานศึกษาควรมีการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรม เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.78) ความเสี่ยงในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23$, S.D. = 0.78)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเสี่ยงในสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ด้านการดำเนินงาน

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเสี่ยง
11	ความเสี่ยงในการวางแผนอัตรากำลังและจัดให้บุคลากรปฏิบัติงานตามกลุ่มงานบริหาร ทั้ง 4 กลุ่มงานที่เพียงพอและเหมาะสมต่อปริมาณงานของกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมาย	2.59	0.85	ปานกลาง
12	ความเสี่ยงในการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา โดยมีการแต่งตั้งและมอบหมายงานในหน้าที่ให้กับบุคลากรตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	2.19	0.85	น้อย
13	ความเสี่ยงในการกำหนดขอบข่ายของงานและภาระงานแต่ละงานทั้ง 4 กลุ่มงาน ให้กับผู้รับผิดชอบอย่างครอบคลุมและชัดเจน	2.38	0.94	น้อย
14	ความเสี่ยงของการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงกับงานได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.37	0.93	น้อย
15	ความเสี่ยงในการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติ เพื่อกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้กับผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามกำหนดเวลาอย่างชัดเจน	2.33	0.76	น้อย
16	ความเสี่ยงในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องให้มีอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับการใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละกลุ่มงาน	2.44	0.86	น้อย
17	ความเสี่ยงในด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีความมั่นคง และปลอดภัยกับการปฏิบัติงาน	2.34	0.80	น้อย
18	ความเสี่ยงของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน ให้มีความปลอดภัยและเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	2.34	0.88	น้อย

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเสี่ยง
19	ความเสี่ยงของการนิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้างาน ให้ผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	2.40	0.84	น้อย
20	ความเสี่ยงของการมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพิจารณาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และการพิจารณาความดีความชอบและผลตอบแทนในการสร้างขวัญกำลังใจ	2.29	0.72	น้อย
รวม		2.37	0.65	น้อย

จากตารางที่ 4.5 โดยภาพรวมพบว่าความคิดเห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ด้านการดำเนินงาน มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คือมีค่าเฉลี่ยระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่าการบริหารความเสี่ยงเรียงลำดับความเสี่ยงจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ สถานศึกษาควรวางแผนอัตรากำลังและจัดให้บุคลากรปฏิบัติงานตามกลุ่มงานบริหาร ทั้ง 4 กลุ่มงานที่เพียงพอและเหมาะสมต่อปริมาณงานของกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.85) ความเสี่ยงในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องให้มีอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับการใช้ในการปฏิบัติงาน แต่ละกลุ่มงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.86) สถานศึกษาควรมีการนิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้างาน ให้ผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.84) และการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา โดยมีการแต่งตั้งและมอบหมายงานในหน้าที่ให้กับบุคลากรตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19$, S.D. = 0.85)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเสี่ยงในสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรด้านการเงิน

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเสี่ยง
21	ความเสี่ยงในการวางแผนการใช้งบประมาณตาม แผนปฏิบัติการประจำปี เป็นไปตามวงเงิน งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	2.47	0.86	น้อย
22	ความเสี่ยงในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการ และกิจกรรมให้เพียงพอและเหมาะสม ต่อการ ดำเนินการโครงการและกิจกรรม	2.45	0.97	น้อย
23	มีการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อ ป้องกันและควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในแต่ ละกลุ่มงานทั้ง 4 กลุ่มงาน	2.50	0.97	ปานกลาง
24	ความเสี่ยงในการบริหารงบประมาณได้รับการจัดสรร ให้เป็นไปตามแนวทางการใช้เงินอุดหนุนที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด	2.51	0.87	ปานกลาง
25	ความเสี่ยงในการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอก งบประมาณ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพียงพอ กับวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ	2.59	0.80	ปานกลาง
26	ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละโครงการและ กิจกรรม เป็นไปตามระเบียบการบริหารงานพัสดุและ สินทรัพย์กำหนด	2.54	0.84	ปานกลาง
27	ความเสี่ยงของการจัดทำทะเบียนคุมรายการพัสดุ และทะเบียนครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน หลังจากที่ได้ จัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว และแทงจำหน่ายเมื่อ หมดอายุการใช้งานแล้ว	2.53	0.83	ปานกลาง
28	ความเสี่ยงในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการ ดำเนินการโครงการและกิจกรรม อย่างทันเวลา และ เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง	2.47	0.87	น้อย
29	ความเสี่ยงในการจัดทำระบบรายงานการเงินและ บัญชีของสถานศึกษา และเงินคงเหลือประจำวัน ที่ เป็นปัจจุบัน อย่างถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้	2.41	0.74	น้อย

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเสี่ยง
30	ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตามตรวจสอบการใช้งบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้งบประมาณ	2.35	0.83	น้อย
31	ความเสี่ยงในการประเมินผล และสรุปรายงานการใช้งบประมาณเมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มาใช้ในปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงบประมาณ ในปีต่อไป	2.35	0.77	น้อย
รวม		2.48	0.66	น้อย

จากตารางที่ 4.5 โดยภาพรวมพบว่าความคิดเห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ด้านการเงินมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการบริหารความเสี่ยงเรียงลำดับความเสี่ยงจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ การใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเพียงพอกับวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.80) การจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละโครงการและกิจกรรม ให้เป็นไปตามระเบียบการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 0.84) การจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามระเบียบการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.83) และความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้งบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$, S.D. = 0.83)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	\bar{X}	S.D.	ระดับความเสี่ยง
32	รวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อป้องกันความเสี่ยงของการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบ โดยแจ้งให้กับบุคลากรในสถานศึกษาทราบและถือปฏิบัติอย่างชัดเจน	2.54	0.86	ปานกลาง
33	ความเสี่ยงในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้งภายนอก และภายในสถานศึกษาที่กำหนดไว้	2.44	0.81	น้อย
34	ความเสี่ยงในการนิเทศ กำกับติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	2.48	0.78	น้อย
35	ความเสี่ยงในการประเมินผลการปฏิบัติงานว่ามีความถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบ	2.45	0.83	น้อย
รวม		2.57	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 โดยภาพรวมพบว่าความคิดเห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารความเสี่ยงเรียงลำดับความเสี่ยงจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ สถานศึกษาควรรวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อป้องกันความเสี่ยงของการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบ โดยแจ้งให้กับบุคลากรในสถานศึกษาทราบและถือปฏิบัติอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 0.86) มีการนิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายกฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 0.78) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานว่ามีความถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบ มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.83) และความเสี่ยงในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้งภายนอก และภายในสถานศึกษาที่กำหนดไว้ มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.81)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงใน
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ครูผู้สอน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน ได้แสดงไว้ในรูปของตารางที่ 4.7-
4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยง	ผู้บริหาร (150)		ครู (240)		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	ด้านกลยุทธ์	2.43	0.60	2.36	0.58	1.16
2	ด้านการดำเนินงาน	2.42	0.67	2.33	0.62	1.31
3	ด้านการเงิน	2.49	0.67	2.45	0.67	0.67
4	ด้านกฎหมายหรือ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	2.50	0.65	2.46	0.66	0.48
รวมเฉลี่ย		2.47	0.60	2.40	0.59	1.01

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
น้อย ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.60) และครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน คือ ($\bar{X} = 2.40$, S.D.
= 0.59)

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านกลยุทธ์

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	ผู้บริหาร (150)		ครู (240)		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	ความเสี่ยงในการมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา ก่อนนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	2.68	0.76	2.52	0.77	2.04
2	ความเสี่ยงในการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกัน	2.51	0.70	2.43	0.67	1.18
3	ความเสี่ยงในการมีส่วนร่วมต่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่ต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนได้แก่ผู้บริหารครู คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน	2.43	0.78	2.40	0.80	0.27
4	ความเสี่ยงในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง	2.27	0.77	2.21	0.79	0.71
5	ความเสี่ยงในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องและเป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	2.47	2.40	2.40	0.71	0.92

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	ผู้บริหาร (150)		ครู (240)		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
6	ความเสี่ยงในการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 4 ปี) ไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในแต่ละปี	2.42	0.79	2.36	0.78	0.70
7	ความเสี่ยงในการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	2.37	0.88	2.30	0.83	0.74
8	ความเสี่ยงในการกำกับติดตามตรวจสอบการดำเนินการโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	2.41	0.83	2.38	0.85	0.31
9	ความเสี่ยงของผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมไม่สรุปผลและรายงานผลการดำเนินงานโครงการและ กิจกรรมหลังจากดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	2.50	0.79	2.26	0.85	0.79
10	ความเสี่ยงในการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ	2.50	0.79	2.40	0.85	0.79
รวมเฉลี่ย		2.43	0.60	2.36	0.58	1.16

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนด้านกลยุทธ์ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.60) และครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน คือ ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.58)

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิจิตรของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการดำเนินงาน

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน	ผู้บริหาร (150)		ครู (240)		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
11	ความเสี่ยงในการวางแผนอัตรากำลัง และจัดให้บุคลากรปฏิบัติงานตาม กลุ่มงานบริหารทั้ง 4 กลุ่มงานที่ เพียงพอและเหมาะสมต่อปริมาณงาน ของกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมาย	2.65	0.88	2.56	0.82	1.00
12	ความเสี่ยงในการจัดทำโครงสร้างการ บริหารงานของสถานศึกษาโดยมีการ แต่งตั้งและมอบหมายงานในหน้าที่ ให้กับบุคลากรตามโครงสร้างการ บริหารของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	2.23	0.89	2.17	0.81	0.68
13	ความเสี่ยงในการกำหนดขอบข่ายของ งานและภาระงานแต่ละงานทั้ง 4 กลุ่มงานให้กับผู้รับผิดชอบอย่าง ครอบคลุมและชัดเจน	2.45	0.96	2.33	0.92	1.22
14	ความเสี่ยงของการพัฒนาบุคลากรให้ มีความรู้ความสามารถตรงกับงาน ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	2.43	0.96	2.34	0.90	0.92
15	ความเสี่ยงในการกำหนดปฏิทิน ปฏิบัติงานที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติ เพื่อกำหนดระยะเวลาในการ ปฏิบัติงานให้กับผู้รับผิดชอบหรือ ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามกำหนดเวลา อย่างชัดเจน	2.38	0.96	2.29	0.72	1.11
16	ความเสี่ยงในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องให้มีอย่าง เพียงพอและเหมาะสมกับการใช้ ในการปฏิบัติงานแต่ละกลุ่มงาน	2.48	0.84	2.41	0.86	0.80

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน	ผู้บริหาร (150)		ครู (240)		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
17	ความเสี่ยงในด้านการจัดอาคาร สถานที่และสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษาให้มีความมั่นคงและ ปลอดภัยกับการปฏิบัติงาน	2.37	0.80	2.33	0.80	0.44
18	ความเสี่ยงของการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ สถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน ให้มีความปลอดภัยและเพื่อให้ทันกับ เหตุการณ์ปัจจุบัน	2.41	0.89	2.30	0.87	1.21
19	ความเสี่ยงของการนิเทศกำกับติดตาม การปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษาหรือหัวหน้างานให้ ผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติงานที่เป็นไปตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา	2.48	0.85	2.35	0.82	1.44
20	ความเสี่ยงของการมีการประเมินผล การปฏิบัติงานเพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการ การพิจารณาคุณภาพมาตรฐาน การศึกษา และการพิจารณาความดี ความชอบและผลตอบแทนในการ สร้างขวัญกำลังใจ	2.35	0.73	2.25	0.71	1.23
รวมเฉลี่ย		2.42	0.67	2.32	0.62	1.31

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนด้านการดำเนินงาน
พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = 0.67) และครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน คือ ($\bar{X} =$
2.32, S.D. = 0.62)

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการเงิน

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยง ด้านการเงิน	ผู้บริหาร (150)		ครู (240)		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
21	ความเสี่ยงในการวางแผน การใช้ งบประมาณตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีเป็นไปตามวงเงินงบประมาณที่ ได้รับการจัดสรร	2.49	0.86	2.45	0.85	0.48
22	ความเสี่ยงในการจัดสรรงบประมาณใน แต่ละโครงการและกิจกรรมให้เพียงพอ และเหมาะสมต่อการดำเนินการ โครงการและกิจกรรม	2.48	0.96	2.42	0.97	0.54
23	มีการจัดวางระบบควบคุมภายใน สถานศึกษาเพื่อป้องกันและควบคุม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในแต่ละกลุ่ม งานทั้ง 4 กลุ่มงาน	2.56	0.96	2.47	0.96	0.82
24	ความเสี่ยงในการบริหารงบประมาณ ได้รับการจัดสรรให้เป็นไปตามแนว ทางการใช้เงินอุดหนุนที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด	2.55	0.85	2.49	0.87	0.60
25	ความเสี่ยงในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์และเพียงพอกับวงเงินที่ ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ	2.61	0.78	2.58	0.81	0.41
26	ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละ โครงการและกิจกรรมเป็นไปตาม ระเบียบการบริหารงานพัสดุและ สินทรัพย์กำหนด	2.55	0.83	2.54	0.84	0.57
27	ความเสี่ยงของการจัดทำทะเบียนคุม รายการพัสดุและทะเบียนครุภัณฑ์ให้ เป็นปัจจุบันหลังจากที่ได้จัดซื้อจัดจ้าง เรียบร้อยแล้วและแทงจำหน่ายเมื่อ หมดอายุการใช้งานแล้ว	2.54	0.81	2.52	0.83	0.17

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	ผู้บริหาร (150)		ครู (240)		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
28	ความเสี่ยงในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการดำเนินการโครงการและกิจกรรมอย่างทันเวลาและเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง	2.52	0.86	2.44	0.88	0.90
29	ความเสี่ยงในการจัดทำระบบรายงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษาและเงินคงเหลือประจำวันที่เป็นปัจจุบันอย่างถูกต้องโปร่งใสและตรวจสอบได้	2.45	0.74	2.38	0.73	0.91
30	ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตามตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้งบประมาณ	2.37	0.84	2.34	0.81	0.29
31	ความเสี่ยงในการประเมินผลและสรุปรายงานการใช้งบประมาณเมื่อสิ้นปีงบประมาณเพื่อทราบถึงผลการดำเนินงานปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มาใช้ในปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงบประมาณในปีต่อไป	2.38	0.79	2.33	0.76	0.63
รวมเฉลี่ย		2.49	0.67	2.45	0.67	0.67

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการดำเนินงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.78) และครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน คือ ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.81)

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านกฎระเบียบหรือ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่	การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	ผู้บริหาร (150)		ครู (240)		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
32	รวบรวมกฎหมายกฎ ระเบียบและ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับ การ ปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาเพื่อ ป้องกันความเสี่ยงของการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตาม กฎระเบียบโดยแจ้ง ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาทราบ และถือปฏิบัติอย่าง ชัดเจน	2.58	0.79	2.33	0.76	0.66
33	ความเสี่ยงในการปฏิบัติตาม กฎหมายกฎระเบียบหรือข้อบังคับที่ เกี่ยวข้องทั้งภายนอกและภายใน สถานศึกษาที่กำหนดไว้	2.47	0.80	2.42	0.81	0.54
34	ความเสี่ยงในการนิเทศกำกับติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรใน สถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	2.49	0.78	2.47	0.77	0.19
35	ความเสี่ยงในการประเมินผลการ ปฏิบัติงานว่ามีความถูกต้องตาม กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับที่ เกี่ยวข้องเพื่อนำผลมาปรับปรุงการ ปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบ	2.49	0.83	2.43	0.83	0.66
รวมเฉลี่ย		2.50	0.65	2.46	0.66	0.64

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านกฎระเบียบหรือ
กฎหมายที่เกี่ยวข้องพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน โดยผู้บริหาร
สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.65) และครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน คือ ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.66)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงของ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน ได้แสดงไว้ในรูปของตารางที่ 4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร จากผู้ปฏิบัติงานบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน

ข้อ ที่	การบริหาร ความเสี่ยง	วิชาการ (90)		งบประมาณ (90)		บุคคล (90)		บริหารทั่วไป (90)		F	Sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านกลยุทธ์	2.63	0.7	2.31	0.53	2.41	0.56	2.25	0.56	7.12	0.00
2	ด้านการ ดำเนินงาน	2.61	0.72	2.27	0.60	2.44	0.59	2.18	0.60	9.01	0.00
3	ด้านการเงิน	2.76	0.82	2.35	0.58	2.52	0.63	2.26	0.58	9.86	0.00
4	ด้านกฎหมาย หรือกฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง	2.71	0.82	2.39	0.58	2.51	0.57	2.27	0.60	7.52	0.00
รวมเฉลี่ย		2.67	0.71	2.32	0.53	2.46	0.57	2.23	0.54	8.37	0.00

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน ในภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน โดยเรียงลำดับความเสี่ยงจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ กลุ่มงานบริหารวิชาการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.71) กลุ่มงานบริหารบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.57) กลุ่มงานบริหารบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.53) และกลุ่มงานบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23$, S.D. = 0.54)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มีความคิดเห็นในด้านการเงินมีความเสี่ยงสูงกว่าด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.82) และมีความคิดเห็นว่าด้านการดำเนินงานมีความเสี่ยงต่ำกว่าด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.72)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารงบประมาณ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มีความคิดเห็นว่าด้านกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีความเสี่ยงมากกว่าด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.58)

และมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานมีความเสี่ยงต่ำกว่าด้านอื่น ๆ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.60)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารบุคคล เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มีความคิดเห็นว่าการเงินมีความเสี่ยงสูงกว่าด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = 0.63) และมีความคิดเห็นว่าการกลยุทธ์ มีความเสี่ยงต่ำกว่าด้านอื่น ๆ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$, S.D. = 0.56)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารทั่วไป พิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มีความคิดเห็นว่าการด้านกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีความเสี่ยงสูงกว่าด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.60) และมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงาน มีความเสี่ยงต่ำกว่าด้านอื่น ๆ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.60)

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติงานบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe test ดังผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตาราง 4.13 - 4.16 ดังนี้

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของผู้ปฏิบัติงาน 4 กลุ่มงานเป็นรายคู่ ด้านกลยุทธ์

การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	N	1	2
บริหารทั่วไป	90	2.25	\bar{X}
งบประมาณ	90	2.31	
บุคคล	90	2.41	2.41
วิชาการ	90		2.63

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรเป็นรายคู่ ด้านกลยุทธ์ จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารจาก 4 กลุ่มงาน ในภาพรวมพบว่ากลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารบุคคล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือมีความเสี่ยงในระดับน้อย แต่กลุ่มงานบริหารวิชาการมีความคิดเห็นมีแตกต่างจากกลุ่มงานอื่นๆ คือมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงใน
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จาก 4 กลุ่มงานบริหารเป็นรายคู่ ด้านการดำเนินงาน

การบริหารความเสี่ยง ด้านการดำเนินงาน	N	1	2	3
		\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}
บริหารทั่วไป	90	2.15		
งบประมาณ	90	2.27	2.27	
บุคคล	90		2.44	2.44
วิชาการ	90			2.61

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรเป็นรายคู่ ด้านการดำเนินงาน จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารจาก 4 กลุ่มงาน ในภาพรวมพบว่ากลุ่มงานบริหารทั่วไปและกลุ่มงานบริหารงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารบุคคลมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงในระดับน้อย แต่กลุ่มงานบริหารวิชาการที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างจากกลุ่มงานบริหารอื่นๆ คือมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงในอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จาก 4 กลุ่มงานบริหารเป็นรายคู่ ด้านการเงิน

การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	N	1	2
		\bar{X}	\bar{X}
บริหารทั่วไป	90	2.37	
งบประมาณ	90	2.36	
บุคคล	90	2.52	2.52
วิชาการ	90		2.77

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรเป็นรายคู่ด้านการเงินจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารจาก 4 กลุ่มงาน ในภาพรวมพบว่ากลุ่มงานบริหารทั่วไปและกลุ่มงานบริหารงบประมาณ มีความคิดเห็นเหมือนกัน คือมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงในระดับน้อย แต่กลุ่มงานบริหารบุคคลและกลุ่มงานบริหารวิชาการมีความคิดเห็นเหมือนกันคือ คือมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงในอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จาก 4 กลุ่มงานบริหารเป็นรายคู่ ด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยง ด้านกฎระเบียบและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	N	1	2
		\bar{X}	\bar{X}
บริหารทั่วไป	90	2.27	
งบประมาณ	90	2.36	
บุคคล	90	2.49	2.49
วิชาการ	90		2.69

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรเป็นรายคู่ด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารจาก 4 กลุ่มงาน ในภาพรวมพบว่า กลุ่มงานบริหารทั่วไปและกลุ่มงานบริหารงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารบุคคลมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ มีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงในระดับน้อยแต่กลุ่มงานบริหารวิชาการที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างจากกลุ่มงานบริหารอื่นๆ คือมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงในอยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิจิตร ได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาใน จังหวัดพิจิตร

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ตามการบริหารงานสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน

1.2 สมมุติฐานการวิจัย

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดการบริหาร ความเสี่ยง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตาม กฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งตามลักษณะของการบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน มี สมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1.2.1 สภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน

1.2.2 สภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน มีความแตกต่างกัน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร จำนวน 30 สถานศึกษา โดยแบ่งย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับการมอบหมายให้ทำหน้าที่รองผู้อำนวยการ (ถ้ามี) จำนวน 150 คน และกลุ่มครูผู้สอน จำนวน 893 คน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 1,013 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยข้าราชการครูในสถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร โดยวิธีการเจาะจง จำนวน 390 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ ได้รับการมอบหมาย จำนวน 4 คน รวมเป็น 150 คน

2) *กลุ่มครูผู้สอน* ได้จากครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน 4 กลุ่มงานของสถานศึกษา คือ กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณ กลุ่มงานบริหารบุคคล และกลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานละ 2 คน รวมเป็น 240 คน

1.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้นมาด้วยตนเอง โดยถามเรื่องเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของของลิเคอร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ข้อมูลตำแหน่งและกลุ่มงานที่ปฏิบัติงาน มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วย ตำแหน่งที่รับผิดชอบและการปฏิบัติหน้าที่ตามกลุ่มงานบริหาร

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิจิตร ประกอบด้วยข้อคำถามครอบคลุมขอบข่ายการบริหารความเสี่ยงตามประเภทความเสี่ยง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) แบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ

1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากประธาน กรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 จังหวัดพิจิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาต่าง ๆ

จากนั้นนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ส่งไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จังหวัดพิจิตร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยใช้วิธีการส่งทางไปรษณีย์และส่งด้วยตนเอง โดยได้นัดหมายวัน กำหนดส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์และผู้วิจัยได้ไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนได้รับ แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 390 ฉบับ โดยแบ่งเป็นแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 150 ฉบับ และแบบสอบถามจากครูผู้สอนจำนวน 240 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 390 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง และกลุ่มงานที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้สอน ในการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) จำแนกตามข้อ เป็นตัวชี้วัด แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อใช้ในการแปลค่าเฉลี่ย ซึ่งผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การประเมินตาม แนวทางของบุญชม ศรีสะอาด

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยใช้การทดสอบค่าที แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระ (t-test Independent Samples)

3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ของผู้ที่ปฏิบัติงานสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มงานบริหาร 4 กลุ่มงาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

1.4 ผลการวิจัย

1.4.1 สภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 61.54) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกลุ่มงานบริหารสถานศึกษา กลุ่มงานละ 2 คน (ร้อยละ 25) จำนวน 4 กลุ่มงาน รวมสถานศึกษาละ 12 คน จำนวน 30 สถานศึกษา

1.4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

จากแนวคิดตามมาตรฐานการบริหารความเสี่ยง COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission)

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) และความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk หรือ Event Risk) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การบริหารความเสี่ยงในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยมีการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องมีระดับความเสี่ยงสูงกว่าด้านอื่นๆ และความเสี่ยงด้านการดำเนินงานมีระดับความเสี่ยงต่ำกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้านได้ดังต่อไปนี้

1) ผลการวิเคราะห์ด้านกลยุทธ์

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านกลยุทธ์ ในภาพรวมพบว่าการบริหารความเสี่ยงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสถานศึกษาก่อนนำมาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากสถานศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติตามนโยบายของต้นสังกัดทุกสถานศึกษา

2) ผลการวิเคราะห์ด้านการดำเนินงาน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการดำเนินงาน ในภาพรวมพบว่าการบริหารความเสี่ยงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการวางแผนอัตรากำลังและจัดให้บุคลากรปฏิบัติงานตามกลุ่มงานบริหาร ทั้ง 4 กลุ่มงานที่เพียงพอและเหมาะสมต่อปริมาณงานของกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนั้นความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา โดยมีการแต่งตั้งและมอบหมายงานในหน้าที่ให้กับบุคลากรตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

3) ผลการวิเคราะห์ด้านการเงิน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการเงิน ในภาพรวมพบว่าการบริหารความเสี่ยงมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการใช้เงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพียงพอกับวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ รองลงมาคือความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละโครงการและกิจกรรม เป็นไปตามระเบียบการบริหารงานพัสดุ และสินทรัพย์กำหนด รองลงมาคือความเสี่ยงของการจัดทำทะเบียนคุมรายการพัสดุ และทะเบียนครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน หลังจากที่ได้จัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว และแทงจำหน่ายเมื่อหมดอายุการใช้งานแล้ว รองลงมาคือความเสี่ยงในการบริหารงบประมาณได้รับการจัดสรรให้เป็นไปตามแนวทางการใช้เงินอุดหนุนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อป้องกันและควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในแต่ละกลุ่มงานทั้ง 4 กลุ่มงาน นอกจากนั้นอยู่ในระดับน้อย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตามตรวจสอบการใช้งบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้งบประมาณ

4) ผลการวิเคราะห์ด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวมพบว่าการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการรวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อป้องกันความเสี่ยงของการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามกฎระเบียบ โดยแจ้งให้กับบุคลากรในสถานศึกษาทราบและถือปฏิบัติอย่างชัดเจน นอกจากนั้นอยู่ในระดับน้อย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือความเสี่ยงในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายนอก และภายในสถานศึกษาที่กำหนดไว้

1.4.3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหาร

ความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูผู้สอน ในภาพรวมพบว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความเสี่ยงสูงสุด และมีความคิดเห็นความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน มีความเสี่ยงต่ำสุดเหมือนกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

1) ผลการวิเคราะห์ด้านกลยุทธ์

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเทียบกับครูผู้สอน ด้านกลยุทธ์ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงในการมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษาก่อนนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีระดับความเสี่ยงสูงสุด และยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง ซึ่งความเสี่ยงต่ำสุดเหมือนกัน

2) ผลการวิเคราะห์ด้านการดำเนินงาน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเทียบกับครูผู้สอน ด้านการดำเนินงาน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงในการวางแผนอัตรากำลังและจัดให้บุคลากรปฏิบัติงานตามกลุ่มงานบริหารทั้ง 4 กลุ่มงานที่เพียงพอและเหมาะสมต่อปริมาณงานของกลุ่มงาน ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีความเสี่ยงสูงสุดเหมือนกัน และยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงในการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา โดยมีการแต่งตั้งและมอบหมายงานในหน้าที่ให้กับบุคลากรตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งความเสี่ยงต่ำสุดที่เหมือนกัน

3) ผลการวิเคราะห์ด้านการเงิน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเทียบกับครูผู้สอน ด้านการเงิน พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงในการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพียงพอกับวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งมีความเสี่ยงสูงสุดเหมือนกัน และผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้งบประมาณ มีความเสี่ยงต่ำสุด ซึ่งครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการเสี่ยงในการประเมินผล และสรุปรายงานการใช้งบประมาณเมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงบประมาณในปีต่อไป มีความเสี่ยงต่ำสุด

4) ผลการวิเคราะห์ด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเทียบกับครูผู้สอน ด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในรวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อป้องกันความเสี่ยงของการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบ โดยแจ้งให้กับบุคลากรในสถานศึกษาทราบและถือปฏิบัติอย่างชัดเจน มีความเสี่ยงสูงสุด ซึ่งครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการเสี่ยงในการนิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง มีความเสี่ยงสูงสุด และผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าการเสี่ยงในการประเมินผลการปฏิบัติงานว่ามีความถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบ มีความ

เสี่ยงต่ำสุด แต่ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการรวบรวมกฎหมายระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อป้องกันความเสี่ยงของการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบ โดยแจ้งให้กับบุคลากรในสถานศึกษาทราบและถือปฏิบัติอย่างชัดเจน มีความเสี่ยงต่ำสุด

1.4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา 4 กลุ่มงาน ประกอบด้วยกลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณกลุ่มงานบริหารบุคคล และกลุ่มงานบริหารทั่วไป โดยภาพรวมพบว่า ทั้ง 4 กลุ่มงานมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายคู่เป็นรายด้านแล้วพบว่า

1) ด้านกลยุทธ์

โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารบุคคล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันคือมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย แต่กลุ่มงานบริหารวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มงานอื่นๆ คือมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง

2) ด้านการดำเนินงาน

โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารบุคคล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันคือมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย แต่กลุ่มงานบริหารวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มงานอื่นๆ คือมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง

3) ด้านการเงิน

โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มงานบริหารทั่วไปและกลุ่มงานบริหารงบประมาณ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย แต่กลุ่มงานบริหารบุคคลและกลุ่มงานบริหารวิชาการมีความคิดเห็นเหมือนกัน คือมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง

4) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารบุคคล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันคือมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย แต่กลุ่มงานบริหารวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มงานอื่นๆ คือมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง

2. อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย และผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นที่สมควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร มี 4 ด้าน ประกอบด้วย

2.1.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์แผนดำเนินงานที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกอันส่งผลกระทบต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ของสถานศึกษา

2.1.2 ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุกๆ ขั้นตอน จากการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 กลุ่มงาน ประกอบด้วย กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณ กลุ่มงานบริหารงานบุคคล และกลุ่มงานบริหารงานทั่วไป

2.1.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน การใช้งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

2.1.4 ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk หรือ Event Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตรพิชิต ยังมีความเสี่ยงที่อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีความเสี่ยงสูงที่สุดคือด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ ต้นสังกัด มีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องติดตามการใช้กฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่เป็นปัจจุบันและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด รองลงมาคือความเสี่ยงในด้านการเงิน ซึ่งจะต้องมีการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้อง และความเสี่ยงในด้านกลยุทธ์ ที่ทุกสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาทั้งสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา ก่อนนำมาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ ที่ใช้ในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมของสถานศึกษาต่อไป และความเสี่ยงในด้านการปฏิบัติงานมีความเสี่ยงต่ำสุด เนื่องจากแต่ละสถานศึกษามีการดำเนินงานที่มีปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวันและเวลาที่ต้นสังกัดได้กำหนดไว้จึงมีความเสี่ยงต่ำสุด

2.2 การศึกษาสภาพความเสี่ยงของปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ประกอบด้วยการบริหารงานสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณ กลุ่มงานบริหารบุคคล และกลุ่มงานบริหารทั่วไป

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารทั้ง 4 กลุ่มงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา เนื่องจากการปฏิบัติงานในแต่ละกลุ่มงานมีภาระงานและขอบข่ายงานแตกต่างกัน และผู้ปฏิบัติงานจากกลุ่มงานบริหารวิชาการมีความคิดเห็นว่ายังมีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มงานอื่นๆ มีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากในปัจจุบันต้นสังกัดมีการปรับเปลี่ยนนโยบายและจุดเน้นให้สถานศึกษาได้ปฏิบัติตามนโยบายใหม่ ๆ เช่น การปรับโครงสร้างหลักสูตร

การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นพุทธศักราช 2560 และมีการเปลี่ยนแปลงตัวชี้วัดในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการให้สถานศึกษาได้เข้าร่วมโครงการพิเศษต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของกลุ่มงานบริหารวิชาการที่จะต้องดำเนินการตามนโยบาย จึงทำให้มีความความคิดเห็นว่ายังมีความเสี่ยงที่จะปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามที่ต้นสังกัดกำหนดให้ปฏิบัติตาม รองลงมาคือกลุ่มงานบริหารบุคคล กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารทั่วไป

2.3 แนวทางการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร

2.3.1 ด้านกลยุทธ์ ซึ่งมีความจำเป็นในการบริหารความเสี่ยงที่สถานศึกษาจะต้องมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ได้แก่สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก (SWOT) เพื่อนำมากำหนดแนวทางการดำเนินงานโดยมีการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาฯ ผู้บริหาร ครูผู้สอน โดยระบุถึงความต้องการและผลผลิต โดยแสดงให้เห็นถึงเป้าประสงค์ที่ชัดเจนของสถานศึกษา ตลอดจนสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาปฏิบัติตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา ปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี และรายงานผลการดำเนินงาน ตลอดจนมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ สอดคล้องกับ ปสศดา โอบุษฐ์จันทร์ศรี (2556, น. 245-246) ศึกษารูปแบบการบริหารกลยุทธ์ของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่าโรงเรียนต้องสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่าต้องเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และพุฒิสรรค์ ศรีรัตนประชากุลและคณะ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารความเสี่ยง และการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ด้านกลยุทธ์ ที่โรงเรียนต้องกำหนดแนวทางการดำเนินงานชัดเจน มีการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความตระหนัก ให้บุคลากรปฏิบัติตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการนำกลยุทธ์ของสถานศึกษาไปปฏิบัติ

2.3.2 ด้านการดำเนินงาน สำหรับการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารงาน สถานศึกษา 4 กลุ่มงาน จะต้องมีการจัดอัตรากำลังในแต่ละกลุ่มงาน ตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอและเหมาะสม และมีการกำหนดขอบข่ายการปฏิบัติอย่างชัดเจน ซึ่งมีปฏิทินการปฏิบัติไว้กำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังมีจัดหาวัสดุ และอุปกรณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม ก้าวทันต่อยุคปัจจุบันที่มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งในด้านการปฏิบัติงานและการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนมีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติอย่างเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับพุฒิสรรค์ ศรีรัตนประชากุล และคณะ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ได้ศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานผลการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านบุคลากร มีการวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังไว้อย่างชัดเจน การบริหารงานบุคคลมีความเหมาะสมตามคุณวุฒิและความรู้ความสามารถ ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตน และมีการบำรุงขวัญและส่งเสริมกำลังใจบุคลากร

2.3.3 ด้านการเงิน ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินงานในสถานศึกษาที่จะต้องมีงบประมาณในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งจะต้องมีการวางแผนการใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอ อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ตลอดจนการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบของกระทรวงการคลังที่กำหนดไว้ ในด้านการเบิกจ่ายงบประมาณ และจะต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในแผนปฏิบัติงานที่ตั้งไว้ มีการจัดทำรายงานทางการเงินให้ชัดเจน และมีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายเงิน และควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบและมีการรายงานผลการใช้จ่ายเงินที่เป็นปัจจุบันโปร่งใสและตรวจสอบได้ สอดคล้องกับ วินัย เวียงลอ (2552, น. 48-50) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ พบว่าโรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ชัดเจน ส่วนการลดความเสี่ยง โรงเรียนควรสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเรื่องการเงินและบัญชีมาปฏิบัติหน้าที่โดยตรงในการปฏิบัติงานด้านการเงิน และเกษม เจริญภูธรธรรม (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและพัสดุสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า สำนักงานอธิการบดีควรมีแผนจัดการความเสี่ยงในปี 2550 ของแผนการเงินและพัสดุดังนี้ แผนงานที่ 1 การอบรมเจ้าหน้าที่ในสายงานในขั้นตอนการทำงานที่สอดคล้องกัน แผนงานที่ 2 การอบรมเจ้าหน้าที่ในสายงานด้านงานบริการแต่ละแผนกให้ชัดเจน

2.3.4 ด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องนำกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มาถือเป็นแนวปฏิบัติให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาได้ปฏิบัติตาม ซึ่งในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างบ่อยครั้ง ทำให้ต้องติดตามระเบียบที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน และควรมีการรวบรวมรวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อป้องกันความเสี่ยงของการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบ โดยแจ้งให้กับบุคลากรในสถานศึกษาทราบ และถือปฏิบัติอย่างชัดเจน ตลอดจนมีการกำกับติดตามให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามระเบียบในทุกด้าน

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ซึ่งมีความคิดเห็นว่าจะมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน แสดงให้เห็นถึงการบริหารสถานศึกษาที่ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ในทุก ๆ ด้าน แต่ด้านที่มีระดับความเสี่ยงสูงกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสถานศึกษาควรปฏิบัติตามให้เป็นไปตามกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา รวมทั้งด้านการเงิน ที่จะต้องมีการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ อย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยคำนึงถึงความคุ้มค่ามากที่สุด และในการกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา จะต้องคำนึงนโยบายจากต้นสังกัด ซึ่งจะต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านต่าง ๆ ทำให้สถานศึกษาต้องมี

การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับต้นสังกัดอย่างบ่อยครั้ง เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกต่าง ๆ เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาต่างๆ ในการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร เพื่อให้ทราบถึงปัญหาอย่างแท้จริงและเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการแก้ปัญหาเพื่อป้องกันความเสี่ยง โดยใช้กระบวนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งอาจมีการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการบริหารความเสี่ยงตามขนาดและสังกัดของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยง

3.2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาทั้ง 4 กลุ่มงาน ประกอบด้วย กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณ กลุ่มงานบริหารบุคคล และกลุ่มงานบริหารทั่วไป ของสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัญชลี จ่านวงษ์. (2551). *การบริหารความเสี่ยง*. สืบค้นจาก <http://www.opdc.dgr.go.th>.
- การประปาส่วนภูมิภาค. (2555). *คู่มือการบริหารความเสี่ยงการประปาส่วนภูมิภาค*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายบริหารความเสี่ยงการประปาส่วนภูมิภาค.
- เกษม เจริญภูธรธรรม. (2559). *การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและพัสดุสำนักงานอธิการบดี*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2550). *คู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยง และการวางแผนระบบการควบคุมภายใน*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญ เจษฎาวัดย์. (2548). *การบริหารความเสี่ยง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พอดี.
- เจริญ ศรีแสนปาง. (2556). *การพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนประถมศึกษา*. (ดุขุณีนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ชฎาภรณ์ ช่างคลั่ง. (2552). *การบริหารความเสี่ยงกับการพัฒนาองค์กร*. สืบค้นจาก บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2545). *การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย 2542*.
- ชัยเสกฐ์ พรหมศรี. (2550). *การบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ทครีเอชั่น.
- ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2551). *การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (ดุขุณีนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ดาวเรือง โพธิ์ดิษฐ์ศิริ. (2554). *แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2559). *กรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร (ERM Framework)*. สืบค้นจาก http://www.set.or.th/th/about/overview/files/Risk_2015_v2.pdf.
- ธนรัตน์ แต้วटना. (2550). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธรร สุนทรายุทธ. (2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป ทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- นฤมล ปินทะยืออ่าวัง. (2553). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- นฤมล สอาดโถม. (2550). *การบริหารความเสี่ยงองค์กร*. กรุงเทพฯ: ฐานการพิมพ์.
- นิรภัย จันท์สวัสดิ์. (2551). *การบริหารความเสี่ยง Risk Management*. กรุงเทพฯ: สุตรไพศาล
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). *วิธีทางสถิติสำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กาศสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

- ปิยะรัตน์ เสนีย์ชัย. (2554). *การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2*. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) (2545). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 119. ตอนที่ 123 ก. หน้า 16-21.
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 120 ตอนที่ 62 ก.
- พุดผิสรณ์ ศรีรัตนประชากุล, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ, และพัชรกฤษฎ์ พวงนิล. (2559). การพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(พิเศษ), 628-640.
- ไพรวลัย คุณาสถิตชัย. (2553). *การบริหารความเสี่ยงของด้านการเงินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น*. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น .
- วินัย เวียงลอ. (2552). *การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (2555). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ: ส่วนประกันคุณภาพ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. (2545). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ. Good Governance กกับการพัฒนาข้าราชการพลเรือน.
- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน). (2560). *แผนการบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ: สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. (2559). *แผนปฏิบัติการประจำปีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41*. กำแพงเพชร: ฝ่ายนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 (กำแพงเพชร-พิจิตร).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *การบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2557). *แผนการบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2559). *กรอบและแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสี่*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ: กลุ่มตรวจสอบภายใน กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ. (2545). *แนวทางการบริหารราชการยุคใหม่ของรัฐมนตรี*
ปลัดกระทรวง หัวหน้ากลุ่มภารกิจและอธิบดี. กรุงเทพฯ: พิสิกส์เซ็นเตอร์.
- สำเภา เยี่ยมร่ำ. (2558). *การบริหารความเสี่ยง*. สืบค้นจาก http://sampa007.blogspot.com/2015/08/blog-post_15.html.
- อนุศักดิ์ ฉั่นไพศาล. (2558). *การบริหารงานคุณภาพในองค์กร*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อรัญ โสทธิพันธุ์. (2559). *การบูรณาการองค์ความรู้ว่าด้วยการบริหารรัฐกิจสมัยใหม่*. สืบค้น
จาก <http://bps.ops.moph.go.th/2.ppt>.
- อังสนา ศรีประเสริฐ. (2553). *การบริหารความเสี่ยงกับงานตรวจสอบภายใน*. *วารสารวิชาการ*
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 30(1), 151-161.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ นายธวัชชัย เทศขำ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนตะพานหิน
 วุฒิการศึกษา อําเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร
 กศม. (การบริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ การบริหารสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
2. ชื่อ นายบรรจบ ภูโสดา
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนราชภัฏศรีษะวิทยา
 วุฒิการศึกษา อําเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
 กศ.ด. (การบริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ การบริหารสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
3. ชื่อ ผศ.ดร.พฤษภูมิพล พฤษกุล
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 วุฒิการศึกษา อําเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
 กศ.ด. (บริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ การบริหารการศึกษา
 ตำแหน่ง กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
4. ชื่อ นางธนพร เอมดี
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41
 วุฒิการศึกษา กศม. (บริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ การบริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
5. ชื่อ นางสาวศุภวรรณ ทุนกาศ
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41
 วุฒิการศึกษา กศม. (บริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๔๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายธวัชชัย เทศขำ

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๙๗๒๕๒๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๓๙๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๒๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายบรรจบ ภูโสตา

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๙๗๒๕๒๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๙๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษภูมิ พลฤกษ์กุล
สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบอก
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๙๗๒๕๒๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๙๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางธนพร เอมดี

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๙๗๒๕๒๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๙๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวศุภวรรณ ทุนกาศ

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสวณีย์รัตน์ ชัยสุข นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๙๗๒๕๒๙

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบประเมินความสอดคล้องการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

พัฒนาโดย ดร.ปกรณ์ ประจันบาน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ข้อ 1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 5	0	1	0	1	1	0.60	ใช้ได้
ข้อ 6	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 8	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 9	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 10	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 11	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 12	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 13	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 14	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 15	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 16	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 17	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 18	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 19	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 20	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 21	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 22	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 23	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 24	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 25	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 26	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 27	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 28	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 29	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 30	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิเคราะห์ค่า IOC

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ข้อ 31	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 32	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 33	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 34	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 35	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 36							
ข้อ 37							
ข้อ 38							
ข้อ 39							
ข้อ 40							
ข้อ 41							
ข้อ 42							
ข้อ 43							
ข้อ 44							
ข้อ 45							
ข้อ 46							
ข้อ 47							
ข้อ 48							
ข้อ 49							
ข้อ 50							
ข้อ 51							
ข้อ 52							
ข้อ 53							
ข้อ 54							
ข้อ 55							
ข้อ 56							
ข้อ 57							
ข้อ 58							
ข้อ 59							
ข้อ 60							
ข้อ 61							
ข้อ 62							
ข้อ 63							
ข้อ 64							
ข้อ 65							

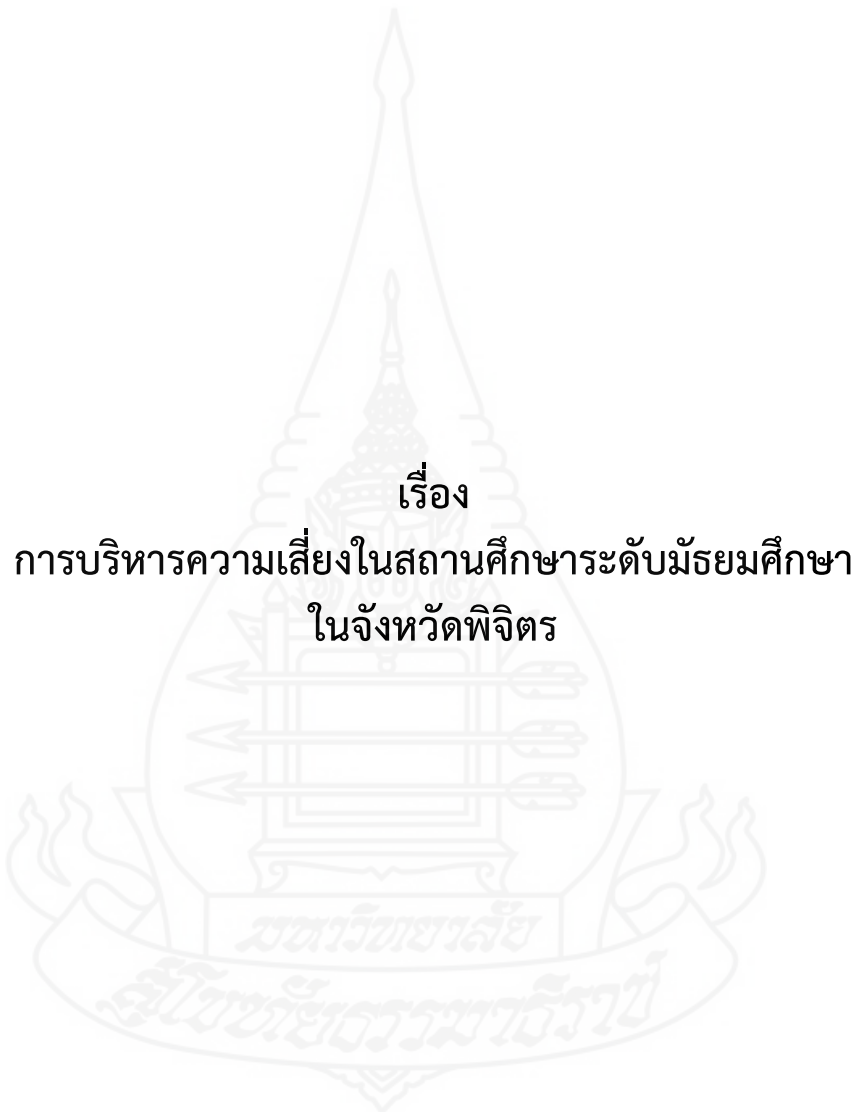
ผู้พัฒนาโปรแกรม...ดร.ปกรณ์ ประจันบาน

อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ภาคผนวก ง
เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง
การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิจิตร

ผู้วิจัย

นางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข
สาขาวิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับการมีความเสี่ยงในด้านการบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมและไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแต่ประการใด ฉะนั้นความตั้งใจและข้อเท็จจริงในการตอบแบบสอบถามของท่านจะช่วยให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้บรรลุผลและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาในอนาคตต่อไปด้วย
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

นางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข

นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ตำแหน่งที่รับผิดชอบ

- ผู้อำนวยการ (ไม่ต้องตอบข้อ 2)
 รองผู้อำนวยการ
 รองผู้อำนวยการที่ได้รับการแต่งตั้งภายในสถานศึกษา
 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงาน

2. ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานบริหาร

- กลุ่มงานบริหารวิชาการ
 กลุ่มงานบริหารงบประมาณ
 กลุ่มงานบริหารบุคคล
 กลุ่มงานบริหารทั่วไป

ตอนที่ 2 การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาของท่านเพียงข้อเดียว โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ระดับการมีความเสี่ยงมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง ระดับการมีความเสี่ยงมาก
 ระดับ 3 หมายถึง ระดับการมีความเสี่ยงปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง ระดับการมีความเสี่ยงน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง ระดับการมีความเสี่ยงน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ระดับการมีความเสี่ยง				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านกลยุทธ์						
1	ความเสี่ยงในการมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ระดับการมีความเสี่ยง				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2	ความเสี่ยงในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกัน					
3	ความเสี่ยงในการมีส่วนร่วมต่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ที่ต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน					
4	ความเสี่ยงในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง					
5	ความเสี่ยงในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องและเป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา					
6	ความเสี่ยงในการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 4 ปี) ไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในแต่ละปี					
7	ความเสี่ยงในการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา					
8	ความเสี่ยงในการกำกับติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา					

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ระดับการมีความเสี่ยง				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
9	ความเสี่ยงของผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมไม่สรุปผลและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และกิจกรรม หลังจากดำเนินการเรียบร้อยแล้ว					
10	ความเสี่ยงในการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการและ กิจกรรม เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้มี ประสิทธิภาพ					
ด้านการดำเนินงาน						
11	ความเสี่ยงในการวางแผนอัตรากำลังและจัดให้บุคลากรปฏิบัติงานตามกลุ่มงานบริหาร ทั้ง 4 กลุ่มงานที่เพียงพอและเหมาะสมต่อ ปริมาณงานของกลุ่มงาน ที่ได้รับมอบหมาย					
12	ความเสี่ยงในการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา โดยมีการ แต่งตั้งและมอบหมายงานในหน้าที่ให้กับ บุคลากรตามโครงสร้างการบริหารของ สถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน					
13	ความเสี่ยงในการกำหนดขอบข่ายของงาน และภาระงานแต่ละงานทั้ง 4 กลุ่มงาน ให้กับผู้รับผิดชอบอย่างครอบคลุมและ ชัดเจน					
14	ความเสี่ยงของการพัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับ มอบหมายให้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
15	ความเสี่ยงในการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานที่ สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติ เพื่อกำหนด ระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้กับ ผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตาม กำหนดเวลาอย่างชัดเจน					

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ระดับการมีความเสี่ยง				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
16	ความเสี่ยงในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และ ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องให้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับการใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละกลุ่มงาน					
17	ความเสี่ยงในด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้มีความมั่นคง และปลอดภัยกับการปฏิบัติงาน					
18	ความเสี่ยงของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน ให้มีความปลอดภัย และเพื่อให้ออกทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน					
19	ความเสี่ยงของการนิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้างาน ให้ผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา					
20	ความเสี่ยงของการมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพิจารณาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และการพิจารณาความดีความชอบและผลตอบแทนในการสร้างขวัญกำลังใจ					
ด้านการเงิน						
21	ความเสี่ยงในการวางแผนการใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นไปตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร					
22	ความเสี่ยงในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการและกิจกรรมให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินการโครงการและกิจกรรม					
23	มีการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อป้องกันและควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในแต่ละกลุ่มงานทั้ง 4 กลุ่มงาน					

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ระดับการมีความเสี่ยง				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
24	ความเสี่ยงในการบริหารงบประมาณได้รับการจัดสรรให้เป็นไปตามแนวทางการใช้เงินอุดหนุนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด					
25	ความเสี่ยงในการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพียงพอกับวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ					
26	ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละโครงการและกิจกรรม เป็นไปตามระเบียบการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์กำหนด					
27	ความเสี่ยงของการจัดทำทะเบียนคุมรายการพัสดุ และทะเบียนครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบันหลังจากที่ได้จัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว และแจ้งหน่วยงานเมื่อหมดอายุการใช้งานแล้ว					
28	ความเสี่ยงในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการดำเนินการโครงการและกิจกรรม อย่างทันเวลา และเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง					
29	ความเสี่ยงในการจัดทำระบบรายงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษา และเงินคงเหลือประจำวัน ที่เป็นปัจจุบัน อย่างถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้					
30	ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้งบประมาณ					
31	ความเสี่ยงในการประเมินผล และสรุปรายงานการใช้งบประมาณเมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มาใช้ในปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงบประมาณในปีต่อไป					

ข้อ	การบริหารความเสี่ยง	ระดับการมีความเสี่ยง				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง						
32	รวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อป้องกันความเสี่ยงของการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบ โดยแจ้งให้กับบุคลากรในสถานศึกษาทราบและถือปฏิบัติอย่างชัดเจน					
33	ความเสี่ยงในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้งภายนอก และภายในสถานศึกษาที่กำหนดไว้					
34	ความเสี่ยงในการนิเทศ กำกับติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง					
35	ความเสี่ยงในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ว่ามีความถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบ					

ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๙๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยนางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การบริหารความเสี่ยงใน
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลด้วย
แบบสอบถามจากบุคลากรภายในโรงเรียน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นกรรทบวงเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผล
การศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา
และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๙๗๑๒๕๒๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๘ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสพม.๔๑

ด้วยนางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้นำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก สถานศึกษาของท่าน เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ผู้ที่ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน ๑๓ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๑-๘๘๖๖๗๙๐

ภาคผนวก ฉ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

T-Test

Group Statistics

ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	
1. ความเสี่ยงในการมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา ก่อนนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ผู้บริหาร	150	2.68	.763	.062
	ครูผู้สอน	240	2.52	.771	.050
2. ความเสี่ยงในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกัน	ผู้บริหาร	150	2.51	.702	.057
	ครูผู้สอน	240	2.43	.675	.044
3. ความเสี่ยงในการมีส่วนร่วมต่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ที่ต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน	ผู้บริหาร	150	2.43	.780	.064
	ครูผู้สอน	240	2.40	.802	.052
4. ความเสี่ยงในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง	ผู้บริหาร	150	2.27	.774	.063
	ครูผู้สอน	240	2.21	.791	.051
5. ความเสี่ยงในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องและเป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ผู้บริหาร	150	2.47	.766	.063
	ครูผู้สอน	240	2.40	.713	.046

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
1. ความเสี่ยงในการมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา ก่อนนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	Equal variances assumed	1.285	.258	2.045	388
	Equal variances not assumed			2.050	318.917

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means		
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
1. ความเสี่ยงในการมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา ก่อนนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	Equal variances assumed	.042	.163	.080
	Equal variances not assumed	.041	.163	.080

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means	
		95% Confidence Interval of the Difference	
		Lower	Upper
1. ความเสี่ยงในการมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา ก่อนนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	Equal variances assumed	.006	.320
	Equal variances not assumed	.007	.320

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
2. ความเสี่ยงในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกัน	Equal variances assumed	.180	.672	1.180	388
	Equal variances not assumed			1.169	306.854
3. ความเสี่ยงในการมีส่วนร่วมต่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ที่ต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน	Equal variances assumed	.052	.819	.272	388
	Equal variances not assumed			.274	323.032
4. ความเสี่ยงในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง	Equal variances assumed	.126	.723	.714	388
	Equal variances not assumed			.718	321.526
5. ความเสี่ยงในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องและเป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	Equal variances assumed	1.530	.217	.928	388
	Equal variances not assumed			.913	299.363

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means		
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
2. ความเสี่ยงในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกัน	Equal variances assumed	.239	.084	.071
	Equal variances not assumed	.243	.084	.072
3. ความเสี่ยงในการมีส่วนร่วมต่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ที่ต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน	Equal variances assumed	.786	.022	.083
	Equal variances not assumed	.784	.022	.082
4. ความเสี่ยงในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง	Equal variances assumed	.476	.058	.082
	Equal variances not assumed	.473	.058	.081
5. ความเสี่ยงในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องและเป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	Equal variances assumed	.354	.071	.076
	Equal variances not assumed	.362	.071	.078

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means	
		95% Confidence Interval of the Difference	
		Lower	Upper
2. ความเสี่ยงในการกำหนดวิธีผู้ค้น พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกัน	Equal variances assumed	-.056	.224
	Equal variances not assumed	-.058	.226
3. ความเสี่ยงในการมีส่วนร่วมต่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ที่ต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน	Equal variances assumed	-.140	.185
	Equal variances not assumed	-.139	.184
4. ความเสี่ยงในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง	Equal variances assumed	-.102	.219
	Equal variances not assumed	-.102	.218
5. ความเสี่ยงในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องและเป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	Equal variances assumed	-.079	.221
	Equal variances not assumed	-.082	.224

```
T-TEST GROUPS=g_1(1 2)
/MISSING=ANALYSIS
/VARIABLES=b6 b7 b8 b9 b10
/CRITERIA=CI(.9500).
```

T-Test

Group Statistics

ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
6. ความเสี่ยงในการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 4 ปี) ไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในแต่ละปี	150	2.42	.797	.065
	240	2.36	.780	.050

Group Statistics

	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
7. ความเสี่ยงในการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	ผู้บริหาร	150	2.37	.886	.072
	ครูผู้สอน	240	2.30	.839	.054
8. ความเสี่ยงในการกำกับติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการโครงการและ กิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	ผู้บริหาร	150	2.41	.836	.068
	ครูผู้สอน	240	2.38	.850	.055
9. ความเสี่ยงของผู้รับผิดชอบโครงการและ กิจกรรม ไม่สรุปผลและ รายงานผลการดำเนินงานโครงการ และกิจกรรม หลังจากดำเนินการ เรียบร้อยแล้ว	ผู้บริหาร	150	2.33	.872	.071
	ครูผู้สอน	240	2.26	.854	.055
10. ความเสี่ยงในการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการและ กิจกรรม เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้มี ประสิทธิภาพ	ผู้บริหาร	150	2.50	.792	.065
	ครูผู้สอน	240	2.40	.764	.049

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
6. ความเสี่ยงในการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 4 ปี) ไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในแต่ละปี	Equal variances assumed	.643	.423	.702	388
	Equal variances not assumed			.699	311.428
7. ความเสี่ยงในการดำเนินงานโครงการและ กิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	Equal variances assumed	1.771	.184	.747	388
	Equal variances not assumed			.738	303.650
8. ความเสี่ยงในการกำกับติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการโครงการและ กิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	Equal variances assumed	.101	.751	.313	388
	Equal variances not assumed			.314	320.173
9. ความเสี่ยงของผู้รับผิดชอบโครงการและ กิจกรรม ไม่สรุปผลและ รายงานผลการดำเนินงานโครงการ และกิจกรรม หลังจากดำเนินการ เรียบร้อยแล้ว	Equal variances assumed	1.421	.234	.790	388
	Equal variances not assumed			.786	311.485

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means		
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
6. ความเสี่ยงในการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 4 ปี) ไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในแต่ละปี	Equal variances assumed	.483	.058	.082
	Equal variances not assumed	.485	.058	.082
7. ความเสี่ยงในการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	Equal variances assumed	.455	.067	.089
	Equal variances not assumed	.461	.067	.090
8. ความเสี่ยงในการกำกับติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการโครงการและ กิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	Equal variances assumed	.755	.027	.088
	Equal variances not assumed	.754	.027	.088
9. ความเสี่ยงของผู้รับผิดชอบโครงการและ กิจกรรม ไม่สรุปผลและ รายงานผลการดำเนินงานโครงการ และกิจกรรม หลังจากดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	Equal variances assumed	.430	.071	.090
	Equal variances not assumed	.432	.071	.090

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means	
		95% Confidence Interval of the Difference	
		Lower	Upper
6. ความเสี่ยงในการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 4 ปี) ไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในแต่ละปี	Equal variances assumed	-.103	.218
	Equal variances not assumed	-.104	.219
7. ความเสี่ยงในการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	Equal variances assumed	-.109	.242
	Equal variances not assumed	-.111	.244
8. ความเสี่ยงในการกำกับติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการโครงการและ กิจกรรมให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	Equal variances assumed	-.145	.200
	Equal variances not assumed	-.145	.200
9. ความเสี่ยงของผู้รับผิดชอบโครงการและ กิจกรรม ไม่สรุปผลและ รายงานผลการดำเนินงานโครงการ และกิจกรรม หลังจากดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	Equal variances assumed	-.105	.247
	Equal variances not assumed	-.106	.248

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
10. ความเสี่ยงในการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรม เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ	Equal variances assumed	1.376	.242	1.240	388
	Equal variances not assumed			1.229	307.839

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means		
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
10. ความเสี่ยงในการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรม เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ	Equal variances assumed	.216	.100	.081
	Equal variances not assumed	.220	.100	.081

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means	
		95% Confidence Interval of the Difference	
		Lower	Upper
10. ความเสี่ยงในการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรม เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ	Equal variances assumed	-.059	.259
	Equal variances not assumed	-.060	.260

```
T-TEST GROUPS=g_1(1 2)
/MISSING=ANALYSIS
/VARIABLES=b11 b12 b13 b14 b15 b16 b17 b18 b19 b20
/CRITERIA=CI(.9500).
```

T-Test

Group Statistics

	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
11. ความเสี่ยงในการวาง แผนอัตรากำลังและจัดให้ บุคลากรปฏิบัติงานตามกลุ่ม งานบริหาร ทั้ง 4 กลุ่มงานที่ เพียงพอและเหมาะสมต่อ ปริมาณงานของกลุ่มงาน ที่ ได้รับมอบหมาย	ผู้บริหาร	150	2.65	.883	.072
	ครูผู้สอน	240	2.56	.821	.053
12. ความเสี่ยงในการจัดทำ โครงสร้างการบริหารงาน ของสถานศึกษา โดยมีการ แต่งตั้งและมอบหมายงานใน หน้าที่ให้กับบุคลากรตาม โครงสร้างการบริหารของ สถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	ผู้บริหาร	150	2.23	.899	.073
	ครูผู้สอน	240	2.17	.811	.052
13. ความเสี่ยงในการกำหนด ขอบข่ายของงานและภาระ งานแต่ละงานทั้ง 4 กลุ่มงาน ให้กับผู้รับผิดชอบอย่าง ครอบคลุมและชัดเจน	ผู้บริหาร	150	2.45	.966	.079
	ครูผู้สอน	240	2.33	.922	.060
14. ความเสี่ยงของการ พัฒนาบุคลากรให้มีความ รู้ความสามารถตรงกับงาน ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	ผู้บริหาร	150	2.43	.965	.079
	ครูผู้สอน	240	2.34	.900	.058
15. ความเสี่ยงในการกำหนด ปฏิบัติในปฏิบัติงานที่สถาน ศึกษาจะต้องปฏิบัติ เพื่อ กำหนดระยะเวลาในการ ปฏิบัติงานให้กับผู้รับผิดชอบ หรือผู้เกี่ยวข้อง ได้ปฏิบัติ ตามกำหนดเวลาอย่าง ชัดเจน	ผู้บริหาร	150	2.38	.817	.067
	ครูผู้สอน	240	2.29	.725	.047
16. ความเสี่ยงในการจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากร ที่เกี่ยวข้องให้ได้อย่าง เพียงพอและเหมาะสมกับ การใช้ในการปฏิบัติงาน แต่ละกลุ่มงาน	ผู้บริหาร	150	2.48	.849	.069
	ครูผู้สอน	240	2.41	.868	.056
17. ความเสี่ยงในด้านการจัด อาคารสถานที่และสภาพ แวดล้อมของสถานศึกษา ให้ มีความมั่นคง และปลอดภัย กับการปฏิบัติงาน	ผู้บริหาร	150	2.37	.806	.066
	ครูผู้สอน	240	2.33	.805	.052
18. ความเสี่ยงของการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ในการบริหารจัดการสถาน ศึกษาและจัดการเรียนการ สอน ให้มีความปลอดภัยและ เพื่อป้องกันกับเหตุการณ์ ปัจจุบัน	ผู้บริหาร	150	2.41	.891	.073
	ครูผู้สอน	240	2.30	.873	.056
19. ความเสี่ยงของการเฝ้า กำกับติดตามการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้างาน ให้ผู้ รับผิดชอบได้ปฏิบัติงานที่ เป็นไปตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของสถานศึกษา	ผู้บริหาร	150	2.48	.857	.070
	ครูผู้สอน	240	2.35	.826	.053
20. ความเสี่ยงของการมีการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการ พิจารณาคุณภาพมาตรฐาน การศึกษา และการพิจารณา ความดีความชอบและผล ตอบแทนในการสร้างขวัญ กำลังใจ	ผู้บริหาร	150	2.35	.733	.060
	ครูผู้สอน	240	2.25	.713	.046

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
11. ความเสี่ยงในการวาง แผนอัตรากำลังและจัดให้ บุคลากรปฏิบัติงานตามกลุ่ม งานบริหาร ทั้ง 4 กลุ่มงานที่ เพียงพอและเหมาะสมต่อ ปริมาณงานของกลุ่มงาน ที่ ได้รับมอบหมาย	Equal variances assumed	.461	.498	1.004	388
	Equal variances not assumed			.987	299.042
12. ความเสี่ยงในการจัดทำ โครงสร้างการบริหารงาน ของสถานศึกษา โดยมีการ แต่งตั้งและมอบหมายงานใน หน้าที่ให้กับบุคลากรตาม โครงสร้างการบริหารของ สถานศึกษา ให้อย่างชัดเจน	Equal variances assumed	3.758	.053	.681	388
	Equal variances not assumed			.666	292.246
13. ความเสี่ยงในการกำหนด ขอบข่ายของงานและการระ งานแต่ละงานทั้ง 4 กลุ่มงาน ให้กับผู้รับผิดชอบอย่าง ครอบคลุมและชัดเจน	Equal variances assumed	1.038	.309	1.227	388
	Equal variances not assumed			1.214	305.257
14. ความเสี่ยงของการ พัฒนาบุคลากรให้มีความ รู้ความสามารถตรงกับงาน ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	Equal variances assumed	2.494	.115	.926	388
	Equal variances not assumed			.911	299.896
15. ความเสี่ยงในการกำหนด ปฏิทินปฏิบัติงานที่สถาน ศึกษาจะต้องปฏิบัติ เพื่อ กำหนดระยะเวลาในการ ปฏิบัติงานให้กับผู้รับผิดชอบ หรือผู้เกี่ยวข้อง ได้ปฏิบัติ ตามกำหนดเวลาอย่าง ชัดเจน	Equal variances assumed	5.232	.023	1.115	388
	Equal variances not assumed			1.085	288.327
16. ความเสี่ยงในการจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากร ที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอ เพียงพอและเหมาะสมกับ การใช้ในการปฏิบัติงาน แต่ละกลุ่มงาน	Equal variances assumed	.058	.809	.800	388
	Equal variances not assumed			.804	321.579
17. ความเสี่ยงในด้านการจัด อาคารสถานที่และสภาพ แวดล้อมของสถานศึกษา ให้ มีความมั่นคง และปลอดภัย กับการปฏิบัติงาน	Equal variances assumed	.287	.592	.447	388
	Equal variances not assumed			.447	316.149
18. ความเสี่ยงของการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ในการบริหารจัดการสถาน ศึกษาและจัดการเรียนการ สอน ให้มีความปลอดภัยและ เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ ปัจจุบัน	Equal variances assumed	.885	.347	1.211	388
	Equal variances not assumed			1.205	311.519
19. ความเสี่ยงของการนี้เทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้างาน ให้ผู้ รับผิดชอบได้ปฏิบัติงานที่ เป็นไปตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของสถานศึกษา	Equal variances assumed	.462	.497	1.443	388
	Equal variances not assumed			1.431	307.471

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means			
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference
					Lower
11. ความเสี่ยงในการวางแผนอัตราค่าจ้างและจัดให้บุคลากรปฏิบัติงานตามกลุ่มงานบริหาร ทั้ง 4 กลุ่มงานที่เพียงพอและเหมาะสมต่อปริมาณงานของกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมาย	Equal variances assumed	.316	.088	.088	-.085
	Equal variances not assumed	.325	.088	.090	-.088
12. ความเสี่ยงในการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา โดยมีภาระแต่งตั้งและมอบหมายงานในหน้าที่ให้กับบุคลากรตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	Equal variances assumed	.496	.060	.088	-.113
	Equal variances not assumed	.506	.060	.090	-.117
13. ความเสี่ยงในการกำหนดขอบข่ายของงานและภาระงานแต่ละงานทั้ง 4 กลุ่มงานให้กับผู้รับผิดชอบอย่างครอบคลุมและชัดเจน	Equal variances assumed	.221	.120	.098	-.072
	Equal variances not assumed	.226	.120	.099	-.075
14. ความเสี่ยงของการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	Equal variances assumed	.355	.089	.096	-.100
	Equal variances not assumed	.363	.089	.098	-.103
15. ความเสี่ยงในการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติ เพื่อกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้กับผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามกำหนดเวลาอย่างชัดเจน	Equal variances assumed	.266	.088	.079	-.067
	Equal variances not assumed	.279	.088	.081	-.072
16. ความเสี่ยงในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องให้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับการใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละกลุ่มงาน	Equal variances assumed	.424	.072	.090	-.104
	Equal variances not assumed	.422	.072	.089	-.104
17. ความเสี่ยงในด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้มีความมั่นคง และปลอดภัยกับการปฏิบัติงาน	Equal variances assumed	.655	.038	.084	-.127
	Equal variances not assumed	.655	.038	.084	-.128
18. ความเสี่ยงของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน ให้มีความปลอดภัยและเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	Equal variances assumed	.227	.111	.092	-.069
	Equal variances not assumed	.229	.111	.092	-.070
19. ความเสี่ยงของการไม่ศรัทธากับติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้างาน ให้ผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	Equal variances assumed	.150	.126	.087	-.046
	Equal variances not assumed	.154	.126	.088	-.047

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means
		95% Confidence Interval of the Difference
		Upper
11. ความเสี่ยงในการวางแผนอัตราค่าจ้างและจัดให้บุคลากรปฏิบัติงานตามกลุ่มงานบริหาร ทั้ง 4 กลุ่มงานที่เพียงพอและเหมาะสมต่อปริมาณงานของกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมาย	Equal variances assumed	.261
	Equal variances not assumed	.264
12. ความเสี่ยงในการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา โดยมีการแต่งตั้งและมอบหมายงานในหน้าที่ให้กับบุคลากรตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา ให้อย่างชัดเจน	Equal variances assumed	.233
	Equal variances not assumed	.237
13. ความเสี่ยงในการกำหนดขอบข่ายของงานและภาระงานแต่ละงานทั้ง 4 กลุ่มงานให้กับผู้รับผิดชอบอย่างครอบคลุมและชัดเจน	Equal variances assumed	.312
	Equal variances not assumed	.315
14. ความเสี่ยงของการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	Equal variances assumed	.279
	Equal variances not assumed	.282
15. ความเสี่ยงในการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติ เพื่อกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้กับผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามกำหนดเวลาอย่างชัดเจน	Equal variances assumed	.244
	Equal variances not assumed	.249
16. ความเสี่ยงในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องให้มีอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับการใช้ในการปฏิบัติงานแต่ละกลุ่มงาน	Equal variances assumed	.248
	Equal variances not assumed	.247
17. ความเสี่ยงในด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้มีความมั่นคง และปลอดภัยกับการปฏิบัติงาน	Equal variances assumed	.202
	Equal variances not assumed	.203
18. ความเสี่ยงของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน ให้มีความปลอดภัยและเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	Equal variances assumed	.291
	Equal variances not assumed	.292
19. ความเสี่ยงของการนี้เทศก่ากับติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้างาน ให้ผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	Equal variances assumed	.297
	Equal variances not assumed	.299

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
20. ความเสี่ยงของการมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพิจารณาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และการพิจารณาความดีความชอบและผลตอบแทนในการสร้างขวัญกำลังใจ	Equal variances assumed	2.413	.121	1.233	388
	Equal variances not assumed			1.226	309.910

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means			
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference Lower
20. ความเสี่ยงของการมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพิจารณาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และการพิจารณาความดีความชอบและผลตอบแทนในการสร้างขวัญกำลังใจ	Equal variances assumed	.218	.092	.075	-.055
	Equal variances not assumed	.221	.092	.075	-.056

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means
		95% Confidence Interval of the Difference Upper
20. ความเสี่ยงของการมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพิจารณาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และการพิจารณาความดีความชอบและผลตอบแทนในการสร้างขวัญกำลังใจ	Equal variances assumed	.240
	Equal variances not assumed	.241

```
T-TEST GROUPS=g_1(1 2)
/MISSING=ANALYSIS
/VARIABLES=b21 b22 b23 b24 b25 b26 b27 b28 b29 b30 b31 b32 b33 b34 b35
/CRITERIA=CI(.9500).
```

T-Test

Group Statistics

	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
21. ความเสี่ยงในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นไปตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	ผู้บริหาร	150	2.49	.865	.071
	ครูผู้สอน	240	2.45	.857	.055
22. ความเสี่ยงในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการและกิจกรรมให้เพียงพอและเหมาะสม ต่อการดำเนินการโครงการและกิจกรรม	ผู้บริหาร	150	2.48	.960	.078
	ครูผู้สอน	240	2.42	.978	.063
23. มีการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อป้องกันและควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในแต่ละกลุ่มงานทั้ง 4 กลุ่มงาน	ผู้บริหาร	150	2.55	.966	.079
	ครูผู้สอน	240	2.47	.968	.062
24. ความเสี่ยงในการบริหารงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรให้เป็นไปตามแนวทางการใช้เงินอุดหนุนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด	ผู้บริหาร	150	2.55	.856	.070
	ครูผู้สอน	240	2.49	.877	.057
25. ความเสี่ยงในการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพียงพอกับวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ	ผู้บริหาร	150	2.61	.784	.064
	ครูผู้สอน	240	2.58	.814	.053
26. ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละโครงการและกิจกรรม เป็นไปตามระเบียบการบริหารงานพัสดุและสิทธิประโยชน์ที่กำหนด	ผู้บริหาร	150	2.55	.832	.068
	ครูผู้สอน	240	2.54	.847	.055
27. ความเสี่ยงของการจัดทำทะเบียนคุมรายการพัสดุและทะเบียนครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน หลังจากที่ได้จัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว และแจ้งเจ้าหน้าที่เมื่อหมดอายุการใช้งานแล้ว	ผู้บริหาร	150	2.54	.816	.067
	ครูผู้สอน	240	2.52	.833	.054
28. ความเสี่ยงในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการดำเนินการโครงการและ กิจกรรม อย่างทันเวลา และเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง	ผู้บริหาร	150	2.52	.865	.071
	ครูผู้สอน	240	2.44	.880	.057
29. ความเสี่ยงในการจัดทำระบบรายงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษา และเงินคงเหลือประจำวัน ที่เป็นปัจจุบัน อย่างถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้	ผู้บริหาร	150	2.45	.747	.061
	ครูผู้สอน	240	2.38	.734	.047
30. ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับ...	ผู้บริหาร	150	2.37	.847	.069

Group Statistics

ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
30. ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับ...	ครูผู้สอน 240	2.34	.818	.053
31. ความเสี่ยงในการประเมินผล และสรุปรายงานการใช้งบประมาณเมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงบประมาณในปีต่อไป	ผู้บริหาร 150	2.38	.791	.065
	ครูผู้สอน 240	2.33	.763	.049
32. รวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อป้องกันความเสี่ยงของการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบ โดยแจ้งให้กับบุคลากรในสถานศึกษาทราบและถือปฏิบัติอย่างชัดเจน	ผู้บริหาร 150	2.58	.853	.070
	ครูผู้สอน 240	2.52	.863	.056
33. ความเสี่ยงในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้งภายนอก และภายในสถานศึกษาที่กำหนดไว้	ผู้บริหาร 150	2.47	.800	.065
	ครูผู้สอน 240	2.42	.814	.053
34. ความเสี่ยงในการนิเทศกำกับติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	ผู้บริหาร 150	2.49	.784	.064
	ครูผู้สอน 240	2.47	.776	.050
35. ความเสี่ยงในการประเมินผลการปฏิบัติงานว่ามีความถูกต้องตามกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบ	ผู้บริหาร 150	2.49	.833	.068
	ครูผู้สอน 240	2.43	.830	.054

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
21. ความเสี่ยงในการวางแผนการใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นไปตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	Equal variances assumed	.304	.582	.484	388
	Equal variances not assumed			.483	314.081
22. ความเสี่ยงในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการและกิจกรรมให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินการโครงการและกิจกรรม	Equal variances assumed	.000	.998	.544	388
	Equal variances not assumed			.546	320.755
23. มีการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances assumed	.039	.843	.820	388

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means		
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
21. ความเสี่ยงในการวางแผนการใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นไปตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	Equal variances assumed	.629	.043	.090
	Equal variances not assumed	.629	.043	.090
22. ความเสี่ยงในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการและกิจกรรมให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินการโครงการและกิจกรรม	Equal variances assumed	.587	.055	.101
	Equal variances not assumed	.585	.055	.101
23. มีการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances assumed	.413	.083	.101

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means	
		95% Confidence Interval of the Difference	
		Lower	Upper
21. ความเสี่ยงในการวางแผนการใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นไปตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	Equal variances assumed	-.133	.219
	Equal variances not assumed	-.133	.220
22. ความเสี่ยงในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการและกิจกรรมให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินการโครงการและกิจกรรม	Equal variances assumed	-.144	.254
	Equal variances not assumed	-.143	.253
23. มีการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances assumed	-.115	.280

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
23. มีการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances not assumed			.820	316.785
24. ความเสี่ยงในการบริหารงบประมาณ ได้รับการจัดสรรให้เป็นไปตามแนวทางการใช้เงินอุดหนุนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด	Equal variances assumed	.048	.826	.608	388
	Equal variances not assumed			.611	322.291
25. ความเสี่ยงในการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพียงพอกับวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ	Equal variances assumed	.201	.654	.409	388
	Equal variances not assumed			.413	325.457
26. ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละโครงการและกิจกรรม เป็นไปตามระเบียบการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ที่กำหนด	Equal variances assumed	.001	.978	.057	388
	Equal variances not assumed			.057	320.713
27. ความเสี่ยงของการจัดทำทะเบียนรายการพัสดุและทะเบียนครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน หลังจากที่ได้จัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว และแจ้งจำหน่ายเมื่อหมดอายุการใช้งานแล้ว	Equal variances assumed	.000	.995	.174	388
	Equal variances not assumed			.175	321.271
28. ความเสี่ยงในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการดำเนินการโครงการและกิจกรรม อย่างทันเวลา และเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง	Equal variances assumed	.007	.934	.907	388
	Equal variances not assumed			.910	320.540
29. ความเสี่ยงในการจัดทำระบบรายงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษา และเงินคงเหลือประจำวัน ที่เป็นปัจจุบัน อย่างถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้	Equal variances assumed	.404	.526	.910	388
	Equal variances not assumed			.906	312.135
30. ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้งานงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ	Equal variances assumed	.496	.482	.290	388
	Equal variances not assumed			.287	308.194
31. ความเสี่ยงในการประเมินผล และสรุปรายงานการใช้งานงบประมาณเมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงบประมาณในปีต่อไป	Equal variances assumed	.975	.324	.631	388
	Equal variances not assumed			.626	307.526
32. รวบรวมกฎหมาย ฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances assumed	.007	.932	.662	388

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means		
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
23. มีการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances not assumed	.413	.083	.101
24. ความเสี่ยงในการบริหารงบประมาณ ได้รับการจัดสรรให้เป็นไปตามแนวทางการใช้เงินอุดหนุนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด	Equal variances assumed	.544	.055	.090
	Equal variances not assumed	.541	.055	.090
25. ความเสี่ยงในการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพียงพอกับวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ	Equal variances assumed	.683	.034	.084
	Equal variances not assumed	.680	.034	.083
26. ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละโครงการและกิจกรรม เป็นไปตามระเบียบการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ที่กำหนด	Equal variances assumed	.955	.005	.088
	Equal variances not assumed	.954	.005	.087
27. ความเสี่ยงของการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์พัสดุและทะเบียนครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน หลังจากที่ได้จัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว และแจ้งจำหน่ายเมื่อหมดอายุการใช้งานแล้ว	Equal variances assumed	.862	.015	.086
	Equal variances not assumed	.861	.015	.086
28. ความเสี่ยงในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการดำเนินการโครงการและ กิจกรรม อย่างทันเวลา และเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง	Equal variances assumed	.365	.083	.091
	Equal variances not assumed	.363	.083	.091
29. ความเสี่ยงในการจัดทำระบบรายงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษา และเงินคงเหลือประจำวัน ที่เป็นปัจจุบัน อย่างถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้	Equal variances assumed	.363	.070	.077
	Equal variances not assumed	.365	.070	.077
30. ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้งบประมาณ	Equal variances assumed	.772	.025	.086
	Equal variances not assumed	.774	.025	.087
31. ความเสี่ยงในการประเมินผล และสรุปรายงานการใช้งบประมาณเมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงบประมาณในปีต่อไป	Equal variances assumed	.528	.051	.081
	Equal variances not assumed	.532	.051	.081
32. รวบรวมกฎหมาย ภูมิระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances assumed	.509	.059	.089

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means	
		95% Confidence Interval of the Difference	
		Lower	Upper
23. มีการจัดวางระบบควบคุมภายในสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances not assumed	-.115	.280
24. ความเสี่ยงในการบริหารงบประมาณ ได้รับการจัดสรรให้เป็นไปตามแนวทางการใช้เงินอุดหนุนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด	Equal variances assumed	-.123	.233
	Equal variances not assumed	-.122	.232
25. ความเสี่ยงในการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพียงพอถึงวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ	Equal variances assumed	-.130	.198
	Equal variances not assumed	-.129	.197
26. ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละโครงการและกิจกรรม เป็นไปตามระเบียบการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์กำหนด	Equal variances assumed	-.167	.177
	Equal variances not assumed	-.167	.177
27. ความเสี่ยงของการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์พัสดุและทะเบียนครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน หลังจากที่ได้จัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว และแจ้งเจ้าหน้าที่เมื่อหมดอายุการใช้งานแล้ว	Equal variances assumed	-.154	.184
	Equal variances not assumed	-.153	.183
28. ความเสี่ยงในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการดำเนินการโครงการและ กิจกรรม อย่างทันเวลา และเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง	Equal variances assumed	-.096	.261
	Equal variances not assumed	-.096	.261
29. ความเสี่ยงในการจัดทำระบบรายงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษา และเงินคงเหลือประจำปี ที่เป็นปัจจุบัน อย่างถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้	Equal variances assumed	-.081	.221
	Equal variances not assumed	-.082	.222
30. ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้เงินงบประมาณ	Equal variances assumed	-.145	.195
	Equal variances not assumed	-.146	.196
31. ความเสี่ยงในการประเมินผล และสรุปรายงานการใช้งบประมาณเมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มา ใช้ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงบประมาณในปีต่อไป	Equal variances assumed	-.108	.209
	Equal variances not assumed	-.109	.211
32. รวบรวมกฎหมาย ฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances assumed	-.117	.235

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means	
		F	Sig.	t	df
32.รวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances not assumed			.663	318.975
33.ความเสี่ยงในการปฏิบัติ ตามกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้ง ภายนอก และภายในสถาน ศึกษาที่กำหนดไว้	Equal variances assumed	.023	.880	.544	388
	Equal variances not assumed			.547	320.676
34.ความเสี่ยงในการนิเทศ กำกับติดตาม การปฏิบัติงาน ของบุคลากรในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง	Equal variances assumed	.119	.731	.195	388
	Equal variances not assumed			.195	313.991
35.ความเสี่ยงในการ ประเมินผลการปฏิบัติงานว่า มีความถูกต้องตามกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลมา ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ถูก ต้องตามระเบียบ	Equal variances assumed	.060	.807	.664	388
	Equal variances not assumed			.664	315.550

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means		
		Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
32.รวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances not assumed	.508	.059	.089
33.ความเสี่ยงในการปฏิบัติ ตามกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้ง ภายนอก และภายในสถาน ศึกษาที่กำหนดไว้	Equal variances assumed	.586	.046	.084
	Equal variances not assumed	.585	.046	.084
34.ความเสี่ยงในการนิเทศ กำกับติดตาม การปฏิบัติงาน ของบุคลากรในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง	Equal variances assumed	.845	.016	.081
	Equal variances not assumed	.846	.016	.081
35.ความเสี่ยงในการ ประเมินผลการปฏิบัติงานว่า มีความถูกต้องตามกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลมา ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ถูก ต้องตามระเบียบ	Equal variances assumed	.507	.058	.087
	Equal variances not assumed	.507	.058	.087

Independent Samples Test

		t-test for Equality of Means	
		95% Confidence Interval of the Difference	
		Lower	Upper
32.รวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการสถานศึกษา เพื่อ...	Equal variances not assumed	-.116	.235
33.ความเสี่ยงในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้งภายนอก และภายในสถานศึกษาที่กำหนดไว้	Equal variances assumed	-.120	.211
	Equal variances not assumed	-.119	.211
34.ความเสี่ยงในการนิเทศ กำกับติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	Equal variances assumed	-.144	.175
	Equal variances not assumed	-.144	.176
35.ความเสี่ยงในการประเมินผลการปฏิบัติงานว่ามีความถูกต้องตามกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบ	Equal variances assumed	-.113	.228
	Equal variances not assumed	-.113	.228

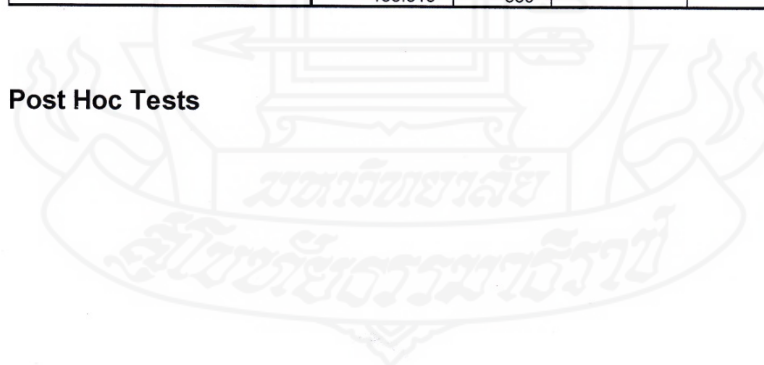

Oneway**ANOVA**

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านกลยุทธ์	Between Groups	7.467	3	2.489	7.125	.000
	Within Groups	124.372	356	.349		
	Total	131.840	359			
การดำเนินการ	Between Groups	10.885	3	3.628	9.018	.000
	Within Groups	143.227	356	.402		
	Total	154.112	359			
การเงิน	Between Groups	13.209	3	4.403	9.867	.000
	Within Groups	158.863	356	.446		
	Total	172.072	359			
กฎหมาย	Between Groups	9.138	3	3.046	7.521	.000
	Within Groups	144.176	356	.405		
	Total	153.315	359			

Oneway**ANOVA**

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านกลยุทธ์	Between Groups	7.467	3	2.489	7.125	.000
	Within Groups	124.372	356	.349		
	Total	131.840	359			
การดำเนินการ	Between Groups	10.885	3	3.628	9.018	.000
	Within Groups	143.227	356	.402		
	Total	154.112	359			
การเงิน	Between Groups	13.209	3	4.403	9.867	.000
	Within Groups	158.863	356	.446		
	Total	172.072	359			
กฎหมาย	Between Groups	9.138	3	3.046	7.521	.000
	Within Groups	144.176	356	.405		
	Total	153.315	359			

Post Hoc Tests

Multiple Comparisons

Scheffe				Mean Difference (I- J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
Dependent Variable	(I) GROUP	(J) GROUP	Lower Bound				Upper Bound	
ด้านกลยุทธ์	วิชาการ	งบประมาณ	.321*	.088	.005	.07	.57	
		บุคคล	.213	.088	.121	-.03	.46	
		บริหารทั่วไป	.377*	.088	.000	.13	.62	
	งบประมาณ	วิชาการ	-.321*	.088	.005	-.57	-.07	
		บุคคล	-.108	.088	.683	-.36	.14	
		บริหารทั่วไป	.056	.088	.941	-.19	.30	
	บุคคล	วิชาการ	-.213	.088	.121	-.46	.03	
		งบประมาณ	.108	.088	.683	-.14	.36	
		บริหารทั่วไป	.163	.088	.331	-.08	.41	
	บริหารทั่วไป	วิชาการ	-.377*	.088	.000	-.62	-.13	
		งบประมาณ	-.056	.088	.941	-.30	.19	
		บุคคล	-.163	.088	.331	-.41	.08	
การดำเนินการ	วิชาการ	งบประมาณ	.338*	.095	.006	.07	.60	
		บุคคล	.173	.095	.341	-.09	.44	
		บริหารทั่วไป	.462*	.095	.000	.20	.73	
	งบประมาณ	วิชาการ	-.338*	.095	.006	-.60	-.07	
		บุคคล	-.164	.095	.389	-.43	.10	
		บริหารทั่วไป	.124	.095	.630	-.14	.39	
	บุคคล	วิชาการ	-.173	.095	.341	-.44	.09	
		งบประมาณ	.164	.095	.389	-.10	.43	
		บริหารทั่วไป	.289*	.095	.026	.02	.55	
	บริหารทั่วไป	วิชาการ	-.462*	.095	.000	-.73	-.20	
		งบประมาณ	-.124	.095	.630	-.39	.14	
		บุคคล	-.289*	.095	.026	-.55	-.02	
การเงิน	วิชาการ	งบประมาณ	.417*	.100	.001	.14	.70	
		บุคคล	.250	.100	.100	-.03	.53	
		บริหารทั่วไป	.502*	.100	.000	.22	.78	
	งบประมาณ	วิชาการ	-.417*	.100	.001	-.70	-.14	
		บุคคล	-.167	.100	.424	-.45	.11	
		บริหารทั่วไป	.086	.100	.864	-.19	.37	
	บุคคล	วิชาการ	-.250	.100	.100	-.53	.03	
		งบประมาณ	.167	.100	.424	-.11	.45	
		บริหารทั่วไป	.252	.100	.095	-.03	.53	
	บริหารทั่วไป	วิชาการ	-.502*	.100	.000	-.78	-.22	
		งบประมาณ	-.086	.100	.864	-.37	.19	
		บุคคล	-.252	.100	.095	-.53	.03	
กฎหมาย	วิชาการ	งบประมาณ	.336*	.095	.006	.07	.60	
		บุคคล	.200	.095	.219	-.07	.47	
		บริหารทั่วไป	.422*	.095	.000	.16	.69	
	งบประมาณ	วิชาการ	-.336*	.095	.006	-.60	-.07	
		บุคคล	-.136	.095	.564	-.40	.13	
		บริหารทั่วไป	.087	.095	.841	-.18	.35	

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Multiple Comparisons

Scheffe

Dependent Variable	(I) GROUP	(J) GROUP	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
กฎหมาย	บุคคล	วิชาการ	-.200	.095	.219	-.47	.07
		งบประมาณ	.136	.095	.564	-.13	.40
		บริหารทั่วไป	.222	.095	.141	-.04	.49
	บริหารทั่วไป	วิชาการ	-.422	.095	.000	-.69	-.16
		งบประมาณ	-.087	.095	.841	-.35	.18
		บุคคล	-.222	.095	.141	-.49	.04

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Homogeneous Subsets

ด้านกลยุทธ์

Scheffe

GROUP	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
บริหารทั่วไป	90	2.25	
งบประมาณ	90	2.31	
บุคคล	90	2.41	2.41
วิชาการ	90		2.63
Sig.		.331	.121

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

การดำเนินการ

Scheffe

GROUP	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
บริหารทั่วไป	90	2.15		
งบประมาณ	90	2.27	2.27	
บุคคล	90		2.44	2.44
วิชาการ	90			2.61
Sig.		.630	.389	.341

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

การเงิน

Scheffe			
GROUP	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
บริหารทั่วไป	90	2.27	

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

การเงิน

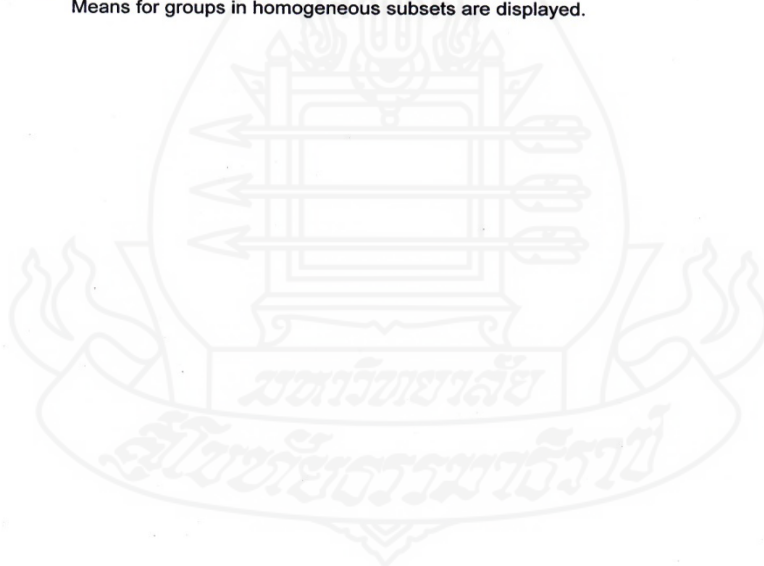
Scheffe			
GROUP	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
งบประมาณ	90	2.36	
บุคคล	90	2.52	2.52
วิชาการ	90		2.77
Sig.		.095	.100

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

กฎหมาย

Scheffe			
GROUP	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
บริหารทั่วไป	90	2.27	
งบประมาณ	90	2.36	
บุคคล	90	2.49	2.49
วิชาการ	90		2.69
Sig.		.141	.219

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวนัยรัตน์ ชัยสุข
วัน เดือน ปีเกิด	6 กันยายน 2516
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
ประวัติการศึกษา	บธ.บ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) วิทยาลัยภาคกลางนครสวรรค์ พ.ศ. 2542 วท.ม. (เทคโนโลยีสารสนเทศ) มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2550 ศศ.บ. (เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2552
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม เลขที่ 31 ถนนกำแพงเพชร-พิจิตร อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร 66000
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

